

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Tid: 2026-09-01 kl. 13.00

Plats: Rosensalen, Rosenlunds vårdcentrum

1	Upprop och val av protokollsjusterare	
2	Fastställande av dagordning	
3	Anmälan av delegationsbeslut	2026/72
4	Övriga anmälningsärenden	2026/73
5	Kurser och konferenser	
6	Återrapportering av kurser och konferenser	
7	Frågor	

Information

8	Aktuell information	
9	Intern kontroll – Månadsrapport 2026 Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö	2026/24
10	Regional transportplan	2025/1031
11	Utredningen om Sveriges sammanhållna utveckling - SVESAM	

Beslutsärenden för regionstyrelsen

12	Remiss - Promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt	2026/2383

Beslutsärenden för nämnden

13	Beslut om upphandlingsdokument för upphandling av Serviceresor 2028	2026/1727
14	Sammanträdesplan 2027 Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö	2026/2485
15	Initiativärende (L): Finansiering för upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp	2026/2518

Övrigt

16	Övriga frågor	

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Tid: 2026-09-01 kl. 13.00

Kallade

Ordinarie ledamöter

Tommie Ekered (M) ordförande
Per Svenberg (S) 1: e vice ordf.
Leif Andersson (C) 2: e vice ordf.
Liza Oswald (S)
Gabriella Mohlin (S)
Simon Johansson (S)
Krister Hansson Dahl (S)
Eva Nilsson (M)
Anders Bengtsson (M)
Gunnar Petersson (VD)
Anders Gustafsson (SD)
Katja Ganekind (SD)
Arnold Carlzon (KD)
Pernilla Ivarsson (KD)
Marie Fransson (L)

Adjungerad

Rasmus Pergéus (V)

Tjänstepersoner

Jane Ydman, regiondirektör
Karin Hermansson, regional utvecklingsdirektör
Marie Brander, biträdande regional
utvecklingsdirektör
Ulrika Rosander, trafikdirektör
Fredric Fingal, ekonomichef
Maria Cannerborg, verksamhetschef miljö,
beredskap och säkerhet
Carlos Pettersson, sektionschef energi &
samhällsbyggande
Filip Boeryd, kanslichef
Josefine Colliander, nämndsekreterare

Personalrepresentant:

Joakim Strid, Vision

För kännedom

Ersättare

Elin Andersson (S)
Tobias Gyllensten (S)
Ardita Berisha Cani (S)
Johan Svedberg (S)
Elisabeth Hermansson (S)
Karl-Gustav Bartoll (M)
Gottlieb Granberg (M)
Thomas Lindén (M)
Martin Malmerfors (VD)
Gabriel Wallgren (SD)
Robert Andersson (SD)
Per Danielsson (KD)
Anton Axelsson (KD)
Peter Hugoson (C)
Eric Hedlund (L)

Regionråd

Rachel De Basso (S)
Thomas Gustafsson (S)
Tommie Ekered (M)
Kerstin Hammar (M)
Martin Nedergaard-Hansen (VD)
Håkan Karlsson Nyborg (SD)
Stina Sinclair (KD)
Per Eriksson (C)
Jimmy Ekström (L)
Mikael Ekvall (V)

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2026-08-25 Utskriven av: Josefine Colliander

Diarieenhet:	Region Jönköpings län
Beslutsfattare:	Alla
Riktning:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö
Sammanträdesdatum:	2026-09-01
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
391080	Yttrande ERUF-projekt extra vatten 2026_Region Jönköpings län	TIM 4.1.3 §24/2026
2026-06-16	Tillväxtverket	Karin Hermansson
RJL 2026/2070	Begäran om yttrande - Hållbar vattenförvaltning	TIM 4.1.3
		Johanna Stejdahl
395491	Beslut om att avstå från att besvara remiss - Remiss - Naturvårdsprogram för Ydre kommun	TIM 4.1.3 §27/2026
2026-08-05	Ydre kommun	Karin Hermansson
RJL 2026/2589	Remiss- Naturvårdsprogram för Ydre kommun	TIM 4.1.3
		Karin Hermansson
392108	Ordförandebeslut - Överklagande av Kammarrätten i Jönköpings dom i mål 1719-26	TIM 3.1 §2/2026
2026-06-24	Högsta förvaltningsdomstolen	Tommie Ekered
RJL 2026/2593	Färdtjänst- överklagande till Högsta Förvaltningsdomstolen	TIM 3.1
		Peter Sundelius
2026.11315	Yttrande över "Detaljplan för Flahult 19:8 mfl., i Målön och Torsvik"	TIM 4.1.3 §25/2026
2026-06-16	Jönköpings kommun	Ulrika Rosander
RJL 2026/2167	Remiss - Detaljplan för Flahult 19:8 m fl i Målön och Torsvik	TIM 4.1.3
		Jessica Sjöström
2026.11396	Yttrande ansökan dispens från lokala trafikföreskrifter, Smålandsstenardagen	TIM 4.1.3 §24/2026
2026-06-17	Länsstyrelsen i Jönköpings län	Ulrika Rosander
RJL 2026/2267	Remiss - Förslag om tillfälliga lokala trafikföreskrifter på väg 153 i samband med Smålandsstenardagen, Gislaveds kommun	TIM 4.1.3
		Joakim Strid
2026.11752	Granskningsyttrande över detaljplan för del av Norraby 3:1 (skobo södra) i Tranås kommun	TIM 4.1.3 §26/2026

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2026-06-23	Tranås kommun	Ulrika Rosander
RJL 2026/2260	Remiss - Detaljplan för del av Norraby 3:1. (Skobo Södra) i Tranås	TIM 4.1.3
		Matilda Kruse
2026.11929	Beslut om att avstå från att besvara remiss - Remiss - Avgränsning av MKB för delåtgärdsprogram mot övergödning i Egentliga Östersjön 2028 – 2033	TIM 4.1.3 §25/2026
2026-06-25	Länsstyrelsen i Kalmar län, Vattenmyndigheten Södra Östersjöns vattendistrikt	Karin Hermansson
RJL 2026/2264	Remiss - Delåtgärdsprogram mot övergödning i Egentliga Östersjön 2028-2033	TIM 4.1.3
		Karin Hermansson
2026.14376	Yttrande remiss ändring av byggnadsplan för Målskogsområdet	TIM 4.1.3 §28/2026
2026-08-14	Stadsbyggnadsnämnden, Jönköpings kommun	Ulrika Rosander
RJL 2026/3026	Remiss- Ändring av byggnadsplan för Målskogsområdet, Bankeryd	TIM 4.1.3
		Joakim Strid
2026.14423	Remiss - Reviderad avfallsplan 2027-2030	TIM 4.1.3 §3/2026
2026-08-14	June Avfall & Miljö AB	Miriam Markusson Berg
RJL 2026/2549	Samråd- Reviderad avfallsplan för perioden 2027-2030 för Jönköping, Habo och Mullsjö kommuner	TIM 4.1.3
		Ingela Gustafsson
2026.14426	Remiss - Reviderade avfallsföreskrifter	TIM 4.1.3 §2/2026
2026-08-14	June Avfall & Miljö AB	Miriam Markusson Berg
RJL 2026/2550	Samråd- Reviderade avfallsföreskrifter	TIM 4.1.3
		Ingela Gustafsson
2026.14783	Yttrande över granskning detaljplan för del av fastigheten Norra Jularp 4:1 och södra Jularp 1:7, Aneby kommun	TIM 4.1.3 §27/2026
2026-07-30	Samhällsbyggnadsavdelningen, Aneby kommun	Ulrika Rosander
RJL 2026/1338	Detaljplan för del av fastigheterna Norra Jularp 4:1 och Södra Jularp 1:7, Aneby kommun, Jönköpings län	TIM 4.1.3
		Hugo Jacobsson

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö 2026-09-01 Övriga anmälningssärenden

Handling	Dnr + rubrik/innehåll
Inkomna handlingar	
– Regeringsbeslut	
– Beslut från Sveriges kommuner och regioner (SKR)	Cirkulär 26:25 Missbruk av offentlig ställning
– Skrivelser från invånare	RJL 2026/2962 Skrivelse från medborgare angående närtrafik RJL 2026/3062 Skrivelse gällande tidtabell mellan Bodafors och Eksjö inom kollektivtrafiken
– Skrivelser från organisationer	
– Övrigt	Protokoll årsstämma Svensk kollektivtrafik 2026-06-04
Upprättade handlingar	
– Protokoll	Protokoll Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö 2026-06-16 §§ 82–104 Protokoll presidium Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö 2026-08-18 §§ 86–98
– Svar på skrivelser	RJL 2026/2962 Besvarande av skrivelse från medborgare angående närtrafik RJL 2026/3062 Besvarande av skrivelse gällande tidtabell mellan Bodafors och Eksjö inom kollektivtrafiken
– Övrigt	

Handlingar

Utskriftsdatum: 2026-07-03 Utskriven av: Nathalie Ångman

Diarieenhet:	Region Jönköpings län
Datum:	2026-06-01 - 2026-06-30
Riktning:	Alla
Status:	Alla
Handlingstyp:	REMISS
Notering:	
Sekretess:	Visas ej

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Notering	Handlingstyp
		Ärendemening	
2026.10072	I	Remiss - Detaljplan för del av Norraby 3:1. (Skobo Södra) i Tranås	Matilda Kruse
2026-06-01		Tranås kommun	Länstrafiken
RJL 2026/2260		Dnr BMN2025/75 Svar senast 2026-07-31 Remiss - Detaljplan för del av Norraby 3:1. (Skobo Södra) i Tranås	REMISS
2026.10094	I	Remiss - Avgränsning av MKB för delåtgärdsprogram mot övergödning i Egentliga Östersjön 2028 - 2033	Karin Hermansson
2026-06-01		Länsstyrelsen Kalmar län	Regionledningskontoret
RJL 2026/2264		Svar senast 2026-08-31 Remiss - Delåtgärdsprogram mot övergödning i Egentliga Östersjön 2028-2033	REMISS
2026.10161	I	Remiss: Stärkt läkemedelsförsörjning i samverkan 2026 – Nationella åtgärder för fördelning, omfördelning och inköp vid brist (SOU 2026:22)	Miriam Markusson Berg
2026-06-01		Socialdepartementet	Verksamhetsstöd och service
RJL 2026/2269		Svar senast 2026-09-08 (SOU 2026:22) S2026/01107 Remiss: Stärkt läkemedelsförsörjning i samverkan 2026 – Nationella åtgärder för fördelning, omfördelning och inköp vid brist (SOU 2026:22)	REMISS
2026.10391	I	Remiss - Föreskrifter om försäkringsmedicinska utredningar	Anette Peterson
2026-06-04		Försäkringskassan	Regionledningskontoret
RJL 2026/2314		Svar senast 2026-06-17 Dnr FK 2026/014812 Remiss - Föreskrifter om försäkringsmedicinska utredningar	REMISS
2026.10697	I	Remiss - promemoria tillfälligt statsbidrag för	Karin Hermansson

2026-06-05		sänkta priser i kollektivtrafiken	
RJL 2026/2357		Regeringskansliet	Regionledningskontoret
		Svar senast 2026-06-11	REMISS
		Remiss - Promemorian Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken	
2026.10873	I	Remiss - Promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt	Karin Hermansson
2026-06-09		Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	Regionledningskontoret
RJL 2026/2383		LI2026/01127	REMISS
		Svar senast 2026-10-12	
		Remiss - Promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt	
2026.11195	I	Remiss - Att säga ja! Kommunernas förutsättningar att ta emot stora företagsetableringar och företagsexpansioner	Karin Hermansson
2026-06-12		Klimat- och näringslivsdepartementet	Regionledningskontoret
RJL 2026/2468		Delbetänkande av Kommittén Accelerationskontor för att underlätta industrins omställning.	REMISS
		KN2026/01343	
		SOU 2026:32	
		Svar senast 2026-10-12	
		Remiss - Att säga ja! Kommunernas förutsättningar att ta emot stora företagsetableringar och företagsexpansioner	
2026.11208	I	Remiss- Granskning av översiktsplan, Boxholms kommun	Karin Hermansson
2026-06-15		Boxholms kommun	Regionledningskontoret
RJL 2026/2471		Svar senast 2026-09-04	REMISS
		Remiss - Granskning av översiktsplan Boxholms kommun	
2026.11243	I	Remissutgåva - Besöksnäringstrategi Kronoberg 2027-2035	Karin Hermansson
2026-06-15		Region Kronoberg	Regionledningskontoret
RJL 2026/2490		Diarienummer 25RUN162	REMISS
		Svar senast 2026-09-17	
		Remiss - Besöksnäringstrategi Kronoberg 2027-2035	
2026.11256	I	Remiss - Kommissionens förslag till ändringar i tågpassagerarförordningen	Karin Hermansson
2026-06-15		Justitiedepartementet	Regionledningskontoret
RJL 2026/2492		Diarienummer Ju2026/01500	REMISS
		Svar senast 2026-09-07	
		Nerladdad från webben.	
		Remiss - EU-kommissionens förslag till ändringar i tågpassagerarförordningen, COM(2026) 233	
2026.11357	I	Remiss - Förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap	Anette Peterson
2026-06-17		Socialstyrelsen	Regionledningskontoret
RJL 2026/2521		Dnr 4.1-22298.2026	REMISS
		Svar senast 2026-09-20	
		Remiss - förslag till föreskrifter och allmänna råd	

om hälso- och sjukvårdens beredskap

2026.11424	I	Remiss - Förebyggande luftkvalitetsstrategi för Jönköping kommun	Maria Cannerborg
2026-06-18		Jönköpings kommun/ Miljö- och hälsoskyddskontoret	Verksamhetsstöd och service
RJL 2026/2548		Svar senast 2026-09-09	REMISS
		MHN 2026-2205	
		Remiss - Förebyggande luftkvalitetsstrategi för Jönköping kommun	
2026.11427	I	Samråd- Reviderad avfallsplan för perioden 2027-2030 för Jönköping, Habo och Mullsjö kommuner	Maria Cannerborg
2026-06-18		June Avfall & Miljö AB	Verksamhetsstöd och service
RJL 2026/2549		Svar senast 2026-08-31	REMISS
		Samråd- Reviderad avfallsplan för perioden 2027-2030 för Jönköping, Habo och Mullsjö kommuner	
2026.11542	I	Remiss av promemorian Ett första steg i genomförandet av en nationell digital infrastruktur på hälsodataområdet	Anette Peterson
2026-06-18		Socialdepartementet	Regionledningskontoret
RJL 2026/2570		Svar senast 2026-10-19	REMISS
		S2026/01360	
		Remiss av promemorian Ett första steg i genomförandet av en nationell digital infrastruktur på hälsodataområdet	
2026.11429	I	Samråd- Reviderade avfallsföreskrifter	Maria Cannerborg
2026-06-18		June Avfall & Miljö AB	Verksamhetsstöd och service
RJL 2026/2550		Svar senast 2026-08-31	REMISS
		Samråd- Reviderade avfallsföreskrifter	
2026.11544	I	Remiss av föreskrifter om totalförsvarsplikt	Carl Olausson
2026-06-18		Plikt- och prövningsverket	Verksamhetsstöd och service
RJL 2026/2571		Svar senast 2026-09-15	REMISS
		Dnr 2026/3260	
		Remiss av föreskrifter om totalförsvarsplikt	
2026.11634	I	Remiss- Naturvårdsprogram Ydre kommun	Karin Hermansson
2026-06-22		Ydre kommun	Regionledningskontoret
RJL 2026/2589		Svar senast 2026-08-31	REMISS
		Remissen endast digital: https://karta.tranas.se/ydre/naturvardsprogram/ KS 2026/237	
		Remiss- Naturvårdsprogram för Ydre kommun	
2026.11713	I	Remiss - Slutbetänkandet Behovsstyrd vård (SOU 2026:38)	Anette Peterson
2026-06-23		Socialdepartementet	Regionledningskontoret
RJL 2026/2606		Svar senast 2026-10-30	REMISS
		Dnr S2026/01367	
		Remiss - Slutbetänkandet Behovsstyrd vård (SOU 2026:38)	

2026.11976	I	Remiss - Kvalitet i vård och omsorg för äldre med behov av stöd i ordinärt och särskilt boende – Krav	Anette Peterson
2026-06-26		SIS Swedish Institute for standards	Regionledningskontoret
RJL 2026/2666		SISTK617AG03-00001 Svar senast 2026-09-25	REMISS
		Remiss - Kvalitet i vård och omsorg för äldre med behov av stöd i ordinärt och särskilt boende – Krav	
2026.12113	I	Plankarta - Granskning avseende förslag till detaljplan för del av fastigheterna Norra Jularp 4:1 och Södra Jularp 1:7, Aneby kommun, Jönköpings län	Jessica Sjöström
2026-06-30		Aneby kommun	Länstrafiken
RJL 2026/1338		Dnr 2025-946 Detaljplan för del av fastigheterna Norra Jularp 4:1 och Södra Jularp 1:7, Aneby kommun, Jönköpings län	REMISS

Handlingar

Utskriftsdatum: 2026-08-03

Utskriven av: Anette Nero

Diarieenhet: Region Jönköpings län
Datum: 2026-07-01 - 2026-07-31
Riktning: Alla
Status: Alla
Handlingstyp: REMISS
Notering:
Sekretess: Visas ej

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Notering	Handlingstyp
		Ärendemening	
2026.12213	I	Remiss av promemorian Energiplanering i kommuner och regioner och en mer energieffektiv offentlig sektor	Karin Hermansson
2026-07-02		Regeringskansliet, Klimat-och näringslivsdepartementet	Regionledningskontoret
RJL 2026/2720		KN2026/01494	REMISS
		Svar senast 2026-10-26	
		Remiss - Promemorian Energiplanering i kommuner och regioner och en mer energieffektiv offentlig sektor	
2026.13251	I	Remiss- Ändring av byggnadsplan för Målskogsområdet, Bankeryd	Karin Hermansson
2026-07-30		Stadsbyggnadsnämnden, Jönköpings kommun	Regionledningskontoret
RJL 2026/3026		Svar senast 2026-09-14	REMISS
		Dnr Stbn/2026:27	
		Remiss- Ändring av byggnadsplan för Målskogsområdet, Bankeryd	
2026.13255	I	Remiss- detaljplan för Hedenstorp 1:4	Karin Hermansson
2026-07-30		Stadsbyggnadsnämnden, Jönköpings kommun	Regionledningskontoret
RJL 2026/3027		Svar senast 2026-08-31	REMISS
		Dnr Stbn/2020:348	
		Remiss- detaljplan för Hedenstorp 1:4	

2026-08-18

§ 96**Kurser och konferenser****Beslut**

Presidiet för Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö beslutar om deltagande vid kurser och konferenser enligt följande:

- Inbjudan Budgetdagen 2026-09-17 – avstår från deltagande.
- Inbjudan Hållbarhetsdagen 2026-11-05 – presidiet samt två ledamöter för den politiska ledningen och två ledamöter från oppositionen ges möjlighet att delta.
- Inbjudan persontrafiksmässan 2026-10-20—22 – presidiet samt en ledamot för den politiska ledningen och en ledamot från oppositionen ges möjlighet att delta i konferensen under högst två dagar.

Beslutsunderlag

- Inbjudan Budgetdagen 2026-09-17
- Inbjudan Hållbarhetsdagen 2026-11-05
- Inbjudan Persontrafiksmässan 2026-10-20--22

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Ämne:

VB: För kännedom: Inbjudan Budgetdagen 2026

Från: SKR Evenemang <evenemang@skr.se>

Skickat: den 9 juni 2026 15:51

Till: Region Jönköpings län <regionen@rjl.se>

Ämne: Inbjudan Budgetdagen 2026

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Evenemang från SKR

För vidarebefordran till ledande politiker och tjänstepersoner, ekonomichefer och budgetchefer, ekonomer och controllers i kommuner och regioner.

Budgetdagen 2026

Välkommen till Budgetdagen 2026 där vi lyfter fram aktuella ämnen och frågor som rör förutsättningarna för det pågående planerings- och budgetarbetet i kommuner och regioner.

Datum: 17 september 2026.

Tid: Klockan 09.00-15.00.

Plats: Webbsändning.

Kostnad: Medlemmar i SKR (anställda i kommuner, regioner, kommunalförbund m. fl.). 1 300 kronor exklusive moms. Övriga (anställda i revisionsföretag, konsulter m. fl.). 2 800 kronor exklusive moms.

För mer information om program och anmälan: [Budgetdagen 2026 | SKR](#)

Innehåll

- Under dagen får du ta del av aktuell omvärldsanalys från SKR:s chefsekonom Emelie Värja.
- Björn Kullander och Martin Lidhamn, utredare på SKR, presenterar en analys av valresultatet 2026.

- Åsa Bejvall, ekonomichef i Mörbylånga kommun – årets superkommun 2025 – delar med sig av hur de arbetar med effektivitet och kvalitet i hela organisationen.
- Samuel Lundqvist, ekonomichef i Skellefteå kommun, berättar om hur kommunen hanterar stora förändringar i sina förutsättningar.
- Dessutom lyfts frågan: behövs det färre bostäder? En aktuell och angelägen diskussion under Budgetdagen.

Praktisk information:

Sändningen spelas in och den går att se i 30 dagar från eventets startdatum.

Välkommen!

Fredrik Holmström

Sveriges Kommuner och Regioner

Vid frågor, kontakta SKR:s kontaktcenter:

info@skr.se 08-452 70 00

Läs mer om hur vi behandlar personuppgifter

Fotograf: Johan Werner Avby

Hållbarhetsdagen 2026 – Framtiden bygger vi bäst tillsammans!

Hur kan vi tillsammans möta framtidens hållbarhetsutmaningar? Under årets hållbarhetsdag samlas vi för att ta del av aktuella perspektiv, inspirerande exempel och konkreta insatser som bidrar till en hållbar utveckling på regionen och i vårt län.

Årets tema *Framtiden bygger vi bäst tillsammans!* sätter fokus på hur samverkan, kunskap och långsiktiga beslut kan bidra till ett mer hållbart samhälle. Under dagen får vi bland annat ta del av föreläsningar om Agenda 2030 och klimatmålen i länet, hållbar upphandling, ojämlika skillnader i hälsa, plast inom vården och kollektivtrafikens roll för ett hållbart län.

Hållbarhetsdagen riktar sig till dig som är politiker, chef, miljöombud och till övriga medarbetare med intresse för hållbarhetsfrågor.

Tid och plats

- Torsdag 5 november 2026
- 08:30 - 15:00
- Rosensalen, Rosenlunds vårdcentrum, Jönköping

Anmälan

- Anmälan görs vi LoK (Lärande och kompetens). Anmäl dig [här](#).
- Du kan även anmäla dig direkt till selamawit.petersson@rjl.se

Flera sätt att delta

Hållbarhetsdagen genomförs i år fysiskt i Rosensalen. Om du inte har möjlighet att delta fysiskt kan du ta del av hållbarhetsdagen via streaming.

Program

Programmet kan komma att uppdateras. Se [intranätet](#) för den senaste informationen. Vi bjuder på fika och lunch!

08:30 – Fika med frukostfralla och kaffe eller te

09:00 – Välkommen

Moderator Maria Cannerborg, miljöchef, Region Jönköpings län

09:10 – Inledning

Jane Ydman, regiondirektör, Region Jönköpings län

09:25 – Dubbelriktade utmaningen för hälsa och hållbar utveckling

Axel Ros, forskningsledare i Kloka kliniska val, Futurum, Region Jönköpings län

10:05 – Hur går det med Agenda 2030 och klimatmålen i Jönköpings län

Moa Lindvert, hållbarhetsstrateg, och Annika Pers Gustafsson, klimat- och energistrateg, Länsstyrelsen i Jönköpings län

10:35 – Fikapaus

11:00 – Vi är till för alla – hur identifierar vi och åtgärdar ojämlika skillnader?

Karin Hermansson, regional utvecklingsdirektör, Region Jönköpings län

11:40 – Upphandling som verktyg för en hållbar utveckling

Eric Pohl, upphandlare med hållbarhetsfokus, Region Jönköpings län

12:00 – Lunch

13:00 – Använda våra resurser klokt – det nationella arbetet med plast inom vården

Pia Lingshede, ansvarig för nationell platsamordning, Naturvårdsverket

13:20 – Kloka materialval för minskad klimatpåverkan och ökad robusthet

Klara Werner, miljösamordnare, och Madelene Hörndahl Hansson, beredskapssamordnare, Region Jönköpings län

13:50 – Fikapaus

14:10 – JLT:s vision: så bidrar kollektivtrafiken till ett mer hållbart län

Ulrika Rosander, trafikdirektör, Region Jönköpings län

14:30 – Region Jönköpings läns hållbarhetspris 2026

Moderator Maria Cannerborg, miljöchef, Region Jönköpings län

14:50 – Avslut och sammanfattning av dagen

Moderator Maria Cannerborg, miljöchef, Region Jönköpings län

Persontrafik

20-22 oktober 2026, Stockholmsmässan

TISDAG 20 OKTOBER

🕒 12:00

Lunchpaus

📅 Tisdag 20 oktober, 12:00 - 13:00

📍 Laddstationen

👉 Paus/Lunch/Fika

🕒 13:00

Vision och verklighet. Kollektivtrafikens framtid i Sveriges största region

📅 Tisdag 20 oktober, 13:00 - 14:00

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

Under denna programpunkt möter vi Erik Norling, förvaltningschef på trafikförvaltningen, Region Stockholm och ansvarig för SL-trafiken. Under en fullmatad timme ger han en aktuell och framåtblickande bild av verksamheten. Med ansvar i en organisation som dagligen får hundratusentals människor att res...

[Läs mer](#)

Moderatorer

K

Karin Klingenstierna

Talare

E

Erik Norling
Region Stockholm

🕒 14:15

Vilka krav har vi på våra bussar?

📅 Tisdag 20 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Pendlarparkeringen

👉 Persontrafik

Vilka krav bör ställas på bussar i offentlig kollektivtrafik, och hur förenas dessa med EU:s mål om konkurrenskraft och hållbarhet? I Norden omfattas upphandlad busstrafik av omfattande och varierande krav, utöver lagstiftning....

Läs mer

Moderatorer

K

Karin Klingenstierna

Talare

A

Anna Grönlund
Sveriges Bussföretag

J

Johan Wadman
Svensk Kollektivtrafik

M

Michael Nielsen
Dansk PersonTransport / DPT

L

Lone Rasmussen
Trafikselskaberne i Danmark (Danish Public Transport Authorities)

M

Minna Soininen
Suomen Paikallisliikenneliitto ry – Finlands Lokaltrafikförbund

Anders Selling

Kvalitetsarbete i teori och praktik med SIQ och Göteborg Spårvägar

📅 Tisdag 20 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Båtbryggan

👉 Persontrafik

Vad kännetecknar organisationer som lyckas skapa hållbara resultat över tid? Ta del av SIQ Managementmodell, dess grundläggande tankar om ledarskap och verksamhetsutveckling, samt arbetet med att utveckla nästa generation av modellen. Ta också del av Göteborgs Spårvägars långsiktiga arbet...

Talare

K

Kajsa Nyman
SIQ - Institutet för Kvalitetsutveckling

L

Linda Rudenwall
Göteborgs Spårvägar

Så blir Sverige redo för helautomatiserad kollektivtrafik

📅 Tisdag 20 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Depån

👉 Persontrafik

Framtidens transportsystem står inför ett systemskifte där helautomatiserade fordon spelar en avgörande roll för att skapa en tryggare, mer tillgänglig och resurseffektiv kollektivtrafik.

Införandet handlar i dag mindre om teknikens mognad och mer om att etablera de systemförutsättningar...

Läs mer

Moderatorer

M

Malin Andersson
Drive Sweden

Talare

K

Katarina Norén
Transportstyrelsen

T

Thomas Axelsson
Lindholmen Science Park

Kollektivtrafikbiljett som personalförmån

📅 Tisdag 20 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

Hur kan kollektivtrafik bli en självklar och attraktiv personalförmån som stärker både arbetsgivare, medarbetare och samhället i stort? I denna programpunkt belyses pendlarkortets roll som löneförmån ur flera perspektiv – fackligt, arbetsgivar- och resenärsperspektiv....

[Läs mer](#)

Talare

K

Karin Svensson Smith
Resenärerna

V

Veronica Magnusson
Vision

N

Niklas Sandgren
Skånetrafiken

Ökad trygghet för kvinnor i kollektivtrafiken

📅 Tisdag 20 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Redovisningscentralen

👉 Persontrafik

Hur kan små, smarta lösningar göra stor skillnad för tryggheten i kollektivtrafiken? I detta pass presenteras Region Stockholms innovationsprojekt Öka kvinnors trygghet. Med utgångspunkt i kvinnors egna upplevelser och behov har lösningar inom trygghetshöjande åtgärder testats skarpt i olika...

[Läs mer](#)

Talare

J

Jeanette Hegedus
Trafikförvaltningen Region Stockholm

L

Linda Bennet Jansson
Region Stockholm

Bälte i buss - utmaningar, möjligheter och lösningar

📅 Tisdag 20 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Övergångstället

👉 Persontrafik

Bältesanvändningen är hög i Sverige, men låg i bussar: endast 38 % uppger att de alltid eller nästan alltid använder bälte, trots att buss är ett av de säkraste färdssätten. Enligt Trafikförordningen ska bälte användas där det finns, men efterlevnaden påverkas främst av svaga sociala normer. Det behövs därför...

[Läs mer](#)

Moderatorer

E

Erik Risberg
Sveriges Bussföretag

Talare

J

Jörgen Josefsson
Hallandstrafiken

J

John Abbate
Nobina

P

Pär Björckebaum
Autoliv

H

Hanna Wennberg
Lunds tekniska universitet

🕒 15:00

Fikapaus

📅 Tisdag 20 oktober, 15:00 - 15:30

📍 Laddstationen

» Paus/Lunch/Fika

🕒 15:10

Prisutdelning - Årets kollektivtrafikuppsats

📅 Tisdag 20 oktober, 15:10 - 15:20

📍 Laddstationen

» Persontrafik

Uppsatstävlingen *Kollektivtrafik på väg* uppmärksammar studentuppsatser som bidrar med ny kunskap och konkreta perspektiv till kollektivtrafikens utveckling. Priset har delats ut vartannat år sedan 2011, till arbeten med hög vetenskaplig kvalitet och stor nytta för branschen och utses av en jury bestående av...

Moderatorer

H

Helena Svensson
K2

🕒 15:30

Vad behövs för landsbygdens kollektiva resande?

📅 Tisdag 20 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Pendlarparkeringen

» Persontrafik

Hur säkerställs jämlik mobilitet i glesa geografier? Denna programpunkt utgår från en policy brief inom SLU:s *Uppdrag Landsbygd*, som visar att bättre tillgänglighet kräver ett bredare synsätt på kollektiv mobilitet, tydligare mål och stärkt samverkan....

Läs mer

Talare

Å

Åsa Hult
IVL

E

Emma Lund
Trivector

Hur kommer kostnader och behovet av skattesubventioner för bussmarknaden att utvecklas fram till 2035?

📅 Tisdag 20 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Båtbryggan

👉 Persontrafik

Kollektivtrafiken har de senaste åren präglats av kraftiga kostnadsökningar. Mellan 2019 och 2024 ökade kostnaderna på den norska bussmarknaden med 25 procent i reala termer, enligt en omfattande utredning som Transportøkonomisk institutt (TØI) genomförde för Kollektivtrafikkforeningen 2025....

Läs mer

Talare

D

Daniel Rees

Kollektivtrafikkforeningen Norge

Så här samverkar vi bättre om vintern

📅 Tisdag 20 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Depån

👉 Persontrafik

Vi får ta del av hur Östgötatrafiken, tillsammans med Linköpings kommun och Nobina, samverkar – och vilka effekter denna gemensamma kraftsamling har gett för kollektivtrafiken. Därefter presenteras ett motsvarande exempel från Halland, där ett nära samarbete mellan beställare och operatör står i fokus.

Moderatorer

P

Per Ankersjö

Talare

A

Ann-Sofie Törnqvist
Östgötatrafiken

M

Mårten Borg
Linköpings kommun

J

Jörgen Josefsson
Hallandstrafiken

L

Linus Håkansson
Sennans buss

C

Carina Andersson
Nobina

Hur återfår vi resenärerna? - nya mönster och strategier för ökad kollektivtrafik

📅 Tisdag 20 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

Pandemin förändrade resandet i grunden. Men vad ser vi i stället i dag – och hur har kollektivtrafikens roll förändrats? I denna programpunkt diskuteras hur resmönstren har utvecklats efter pandemin, vilka nya beteenden och behov som vuxit fram och hur kollektivtrafiken positionerar sig i ett förändrat...

Läs mer

Moderatorer

K

Karin Klingenstierna

Talare

L

Lars Backström
Västtrafik

M

Maria Nyman
Skånetrafiken

E

Erik Norling
Region Stockholm

BRT i praktiken: samverkan, motstånd och nya planeringsverktyg

📅 Tisdag 20 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Redovisningscentralen

👉 Persontrafik

Forskare vid Lunds universitet har undersökt hur högkvalitativa bussystem som Bus Rapid Transit (BRT) planeras och genomförs i praktiken. Studierna visar att samverkan mellan olika aktörer ofta är den största utmaningen, då mål, roller och synen på BRT skiljer sig åt. Forskningen har även analyserat varför...

[Läs mer](#)

Moderatorer

M

Malin Gibrand
Trivector

Talare

J

Joel Hansson
Lunds universitet/K2

J

Jakob Allansson
Lunds universitet/K2

Svealandstrafikens affärsmodell

📅 Tisdag 20 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Övergångstället

👉 Persontrafik

Med en unik affärsmodell är vi en hybrid i kollektivtrafiksverige. Modellen bygger på att de trafikuppdrag som vi tilldelas levereras med en kombination av trafik i egen regi och upphandlade underentreprenörer.

Moderatorer

M

Mikael Olsson
Kollektivtrafikens Avtalskommitté

Talare

Malin Wagerman

M Svealandstrafiken

J Jonas Kempe
Connect Bus

🕒 16:30

Så underlättade KollAs rekommendationer vårt upphandlingsarbete samt rapport från intervjuer och enkätundersökning

📅 Tisdag 20 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Båtbryggan

👉 Persontrafik

Ett stort antal branschrekommendationer och vägledningar har tagits fram av Kollektivtrafikens avtalskommitté (KollA). Bakom kommittén och dess arbete står de nationella branschorganisationerna Svensk Kollektivtrafik, SKR, Tågföretagen, Sveriges Bussföretag och Svenska Taxiförbundet. Dessa...

[Läs mer](#)

Moderatorer

M Mikael Olsson
Kollektivtrafikens Avtalskommitté

Talare

J Johnny Struwe
Siama

H Harriet Söder
Länstrafiken Västerbotten

Framtidens busstrafik – hur säkerställs hållbara upphandlingar i kollektivtrafiken?

📅 Tisdag 20 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Depån

👉 Persontrafik

Den upphandlade kollektivtrafiken med buss utgör ryggraden i många människors vardag, är avgörande för företagens kompetensförsörjning och en nödvändig förutsättning för att Sverige ska nå sina klimatmål. Samtidigt står systemet idag inför en allvarlig kris. När nästan hälften av bussföretagen går med förlust...

[Läs mer](#)

Moderatorer

P

Per Ankersjö

Talare

S

Saman Tondnevis
Skånetrafiken

P

Per Skallafell
EY

J

Johan Nordenblank
Region Stockholm

M

Mikael Wågberg
Keolis Sverige

Strängare regler mot greenwashing – hur marknadsför man miljöfördelar framöver?

📅 Tisdag 20 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Centralstationen

🚶 Persontrafik

EU:s nya regler mot greenwashing förändrar spelplanen för all marknadsföring av miljö och hållbarhet. Från den 27 september 2026 börjar ECGT-direktivet (Empowering Consumers for the Green Transition) tillämpas med skärpta krav på tydlighet, transparens och bevis. Dock råder ännu osäkerhet kring hur...

[Läs mer](#)

Moderatorer

K

Karin Klingenstierna

Köpenhamns resa mot helautomatiserad pendeltågstrafik

📅 Tisdag 20 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Redovisningscentralen

🚶 Persontrafik

De kommande åren tar Köpenhamn ett historiskt kliv när S-tågen blir helt förarlösa. Med start 2032 fasas förarna gradvis ut för att ersättas av full autonomi, med stadens automatiserade Metro som förebild. Målet är att möta en växande efterfrågan och säkra S-tågens roll som ryggraden i huvudstadsregionen....

Läs mer

Talare

J

Joachim Bak
DSB

Spelar biljettpriset någon roll? Vad forskningen och praktiken faktiskt visar

📅 Tisdag 20 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Övergångstället

👉 Persontrafik

Biljettpriset lyfts ofta som en nyckel för att få fler att resa kollektivt – men hur stor betydelse har det egentligen? I denna programpunkt får du en forskningsbaserad genomgång av vad vi vet om priskänslighet i kollektivtrafiken och vad som faktiskt påverkar resandet....

Läs mer

Talare

A

Alfred Söderberg
Ri.se

J

Jens Portinson Hylander
VTI

🕒 17:00

Mässgolvsmingel

📅 Tisdag 20 oktober, 17:00 - 18:15

📍 Laddstationen

ONSDAG 21 OKTOBER

🕒 08:30

Ny i branschen

📅 Onsdag 21 oktober, 08:30 - 09:00

📍 Pendlarparkeringen

👉 Persontrafik

30 minuter som ger en överblick hur branschen fungerar och dess olika delar. För dej som är ny i branschen eller vill uppdatera dig.

Next level depot operations FleetCommand

📅 Onsdag 21 oktober, 08:30 - 09:00

📍 Depån

👉 Persontrafik

VAMOS FleetCommand is a modular solution that automates EV depot operations, improving energy efficiency, safety, and overall fleet performance. This presentation demonstrates how ecosystem-driven innovation has enabled the journey from concept to live demos and ongoing customer pilots, delivering...

[Läs mer](#)

Talare

T

Tuulia Haveri
VAMOS

Gröna finansieringslösningar för framtidens kollektivtrafik

📅 Onsdag 21 oktober, 08:30 - 09:00

📍 Redovisningscentralen

👉 Persontrafik

Hur kan gröna obligationer användas för att bygga ut effektiv och kapacitetsstark kollektivtrafik? Denna programpunkt presenterar ett forskningsprojekt om grön finansiering av spårvägssystem i tre nordiska medelstora städer: Århus, Lund och Tammerfors. Studien visar hur gröna obligationer möjliggör stora...

[Läs mer](#)

Talare

L

Lina Olsson
Malmö Universitet

Hur väl tar dagens samhällsplanering hänsyn till kommersiell busstrafik?

📅 Onsdag 21 oktober, 08:30 - 09:00

📍 Övergångstället

👉 Persontrafik

I punkten presenteras ett aktuellt projekt som granskat tillgången till infrastruktur som hållplatser, resecentrum och bytespunkter – och hur dessa planeras och utformas i praktiken. Trots principer om konkurrensneutral tillgång visar erfarenheter att kommersiell busstrafik ofta hamnar i skymundan, med...

Läs mer

Talare

Oscar Sundås
Sveriges Bussföretag

09:15

10 år med nya kollektivtrafiklagen - vad har det inneburit för resenärer, regioner, trafikföretag och kommuner

Onsdag 21 oktober, 09:15 - 10:00

Pendlarparkeringen

Persontrafik

Moderatorer

Annarella Löfblad

Talare

Ida Andersson
Örebro universitet

Plusbus i Aalborg - en framgångssaga om BRT

Onsdag 21 oktober, 09:15 - 10:00

Båtbryggan

Persontrafik

Följ med till Aalborg där Jesper Schultz berättar om hur staden har utvecklat ett modernt och effektiv BRT-linje genom satsningen på Plusbus. Vi får en bild av stadens kollektivtrafik, till exempel hur den är organiserad, hur den finansieras och planeras för en växande stad. Vi får också inblick i den politiska...

Läs mer

Talare

Jesper Schultz

EU pekar ut den svenska kollektivtrafikens riktning – vad händer härnäst?

📅 Onsdag 21 oktober, 09:15 - 10:00

📍 Depån

👉 Persontrafik

Förslag till reviderade regelverk för all offentlig upphandling inom EU, krav på fordon som "Made in Europe", förändrade passagerar rättigheter, nya körkortsregler för förare, kapacitet på väg och spår – EU:s förslag och beslut påverkar hela den svenska kollektivtrafiken. Här går representanter från respektive...

Moderatorer

P Per Ankersjö

Talare

J Johan Wadman
Svensk Kollektivtrafik

P Pierre Sandberg
Tågföretagen

A Anna Grönlund
Sveriges Bussföretag

N Natalee Ågren
Svenska Taxiförbundet

Tre månader med halva priset – vad vet vi?

📅 Onsdag 21 oktober, 09:15 - 10:00

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

Gjorde regeringen en satsning på kollektivtrafiken eller var det valfläsk? Meningarna går isär, efter lite mer än tre månaders försök i verkligheten med halverat pris på månadbiljetter gör vi en första branschuppföljning. Vi får höra kring de första resultaten för biljettförsäljning, resande, eventuell trängse...

Läs mer

Moderatorer

K**Karin Klingenstierna****Talare****M****Maria Börjesson**
VTI**M****Markus Holfve**
Region Stockholm**M****Mattias Andersson**
Svensk Kollektivtrafik

AI i kollektivtrafiken – från planering till kundmöte **Onsdag 21 oktober, 09:15 - 10:00** **Redovisningscentralen** **Persontrafik**

Hur kan artificiell intelligens bidra till en mer effektiv, träffsäker och hållbar kollektivtrafik? I denna gemensamma session delar Östgötatrafiken och Samtrafiken med sig av hur AI används i praktiken – från strategisk trafikplanering till kundnära tjänster....

[Läs mer](#)**Talare****C****Carin Carelind**
Östgötatrafiken**C****Cecilia Strömberg**
Samtrafiken

Elektrifiering i kallt klimat – vad har vi lärt oss? **Onsdag 21 oktober, 09:15 - 10:00** **Övergångstället** **Persontrafik**

Här presenteras en sammanfattning av den seminarieriserie kring erfarenheter av och observationer från elektrifierad busstrafik i kalla klimat som arrangerades av Umeå Kommunföretag under våren. Utifrån erfarenheter från exempelvis Oslo-området, Region Gävleborg med flera får vi ta del av verklighetens...

[Läs mer](#)

Talare

M

Martin Atterhall
EMOPRO AB

🕒 10:00

Fikapaus

📅 Onsdag 21 oktober, 10:00 - 10:30

📍 Laddstationen

👉 Paus/Lunch/Fika

Prova på funktionsnedsättningar

📅 Onsdag 21 oktober, 10:00 - 17:00

📍 Provapåplatsen

👉 Persontrafik

Nytt för i år!

Alla funktionsnedsättningar syns inte på ytan och även om det syns är det ofta svår att förstå vad det faktiskt innebär i vardagen. Här får du chansen att prova på olika funktionsnedsättningar samt lära dig...

Läs mer

🕒 10:05

Prisutdelning Årets station samt information kring Doktorandposters

📅 Onsdag 21 oktober, 10:05 - 10:25

📍 Laddstationen

👉 Persontrafik

10:05 Prisutdelning

Stationer och hållplatser är avgörande för resenärernas upplevelse av kollektivtrafiken. Organisationen Resenärerna har granskat närmare 400 stationer och hållplatser utifrån ett omfattande kvalitetsunderlag...

Läs mer

Talare

K

Karin Svensson Smith
Resenärerna

H

Helena Svensson
K2

O

Olle Ek
Resenärerna

🕒 10:30

Vad händer i Bus Nordic 3.0? Är vi redo för en striktare nordisk standard?

📅 Onsdag 21 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Pendlarparkeringen

👉 Persontrafik

Bus Nordic är en rekommenderad standard för bussar i Norden, med gemensamma funktionskrav. Den används vid upphandlingar för att säkerställa att bussar kan accepteras och fungera likvärdigt hos kollektivtrafikorganisationer i alla nordiska länder....

[Läs mer](#)

Moderatorer

A

Anna Grönlund
Sveriges Bussföretag

Talare

E

Elisabeth Andreasson

Alla gillar att åka båt! Vad kan vi övriga lära oss?

📅 Onsdag 21 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Båtbryggan

👉 Persontrafik

Sjötrafiken växer i popularitet – men vad ligger bakom framgångarna? I denna programpunkt delar Västtrafik och Region Stockholm med sig av sina erfarenheter från satsningar på kollektivtrafik på vatten. Vi får ta del av konkreta exempel på utveckling, innovation och kundfokus inom sjötrafiken, samt höra...

[Läs mer](#)

Moderatorer

A

Annarella Löfblad

Talare

R

Robert Nordevi
Region Stockholm

S

Sofia Stenius Glader
Västtrafik

Nu ökar vi beslutsfattares kunskap om den bristande framkomligheten

📅 Onsdag 21 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Depån

👉 Persontrafik

Under 2025 har en arbetsgrupp RKM:er tagit fram en nationell vägledning för att öka framkomligheten för bussen med inspiration från VGU och Region Stockholms RiGata. Under våren 2026 var utkastet på remiss hos ett urval kommuner och andra väghållare. Dokumentet kommer till nytta både i granskning a...

Läs mer

Moderatorer

P

Per Ankersjö

Talare

J

Jonathan Pershaf
Nobina

J

Joakim Slotte
Tyréns

A

Anastasia Malmros
Skånetrafiken

M

Mattias Andersson
Svensk Kollektivtrafik

Södra Sverige – noden eller flaskhalsen ut till kontinenten?

📅 Onsdag 21 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

Södra Sverige är en av Sveriges viktigaste arbetsmarknadsregioner, där tät arbetspendling binder samman städer, regioner och arbetsgivare. Samtidigt passerar stora delar av landets långväga persontrafik, export, import och andra internationella förbindelser genom samma stråk – mot Danmark...

[Läs mer](#)

Moderatorer

K

Karin Klingenstierna

När fordonen blir tyngre – hänger upphandlingarna med?

📅 Onsdag 21 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Redovisningscentralen

🔗 Persontrafik

Elektrifieringen av busstrafiken innebär stora möjligheter, men också nya utmaningar. Elbussarnas högre fordonsvikter samt högre höjd ställer ökade krav på vägar, broar och annan infrastruktur. I flera delar av landet har bristande bärighet skapat utmaningar när upphandlad trafik med elbussar sätts i drift. Hur ka...

[Läs mer](#)

Moderatorer

J

Johan Wadman

Svensk Kollektivtrafik

Talare

J

Johan Nordenblank

Region Stockholm

R

Richard Kirchner

Keolis Sverige

J

Jonathan Pershaf

Nobina

Framtidens kollektiva mobilitet – trender som förändrar spelplanen

📅 Onsdag 21 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Övergångstället

🔗 Persontrafik

Hur förändras kollektivtrafikens roll i ett samhälle präglad av nya resvanor, tekniksprång och ökade krav på robusthet och tillgänglighet? I denna programpunkt presenteras centrala insikter från K2:s trendspaning *Framtidens kollektiva mobilitet*, som pekar ut de viktigaste drivkrafterna, brytpunkterna och osäkerheter...

Läs mer

Moderatorer

E Elias Arnestrand
Zeto

K Karolina Pamp
Pamp Konsult

Talare

E Elias Arnestrand
Zeto

K Karolina Pamp
Pamp Konsult

C Caroline Schell
Keolis

L Lena Thorin
Värmlandstrafik

M Mats Nyström
Hallandstrafiken

Workshop - Mindre överprövning, mer leverans – att få upphandling av serviceresor att fungera

📅 Onsdag 21 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Verkstadshörnan

👉 Persontrafik

Hur får vi upphandling av serviceresor att fungera i praktiken – särskilt för mindre kommuner? I denna workshop presenterar Branschforum Serviceresor kort sitt arbete med processen inför upphandling och bjuder därefter in deltagarna att dela sina viktigaste utmaningar och lösningssidéer....

Talare

J Jonas Johansson
Svensk Kollektivtrafik

F

Frida Hall
Svenska Taxiförbundet

P

Peter Avenberg
Nobina

M

Mikael Olsson
Kollektivtrafikens Avtalskommitté

Temavandring Fordon Serviceresor

📅 Onsdag 21 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Mötesplatsen

👉 Temavandringar på mässgolvet

Moderatorer

J

Jonas Johansson
Svensk Kollektivtrafik

🕒 11:15

Workshop Hur får vi barnen att nyttja skolskjutsen och bli hållbara resenärer – kan digitalisering eller involvering vara verktyg?

📅 Onsdag 21 oktober, 11:15 - 12:15

📍 Verkstadshörnan

👉 Skolskjutsdagarna

Vi samlas till en workshop som syftar till att generera idéer om hur olika metoder och hjälpmedel skulle kunna bidra till att få fler barn och vårdnadshavare att välja skolskjutsen. Vi diskuterar om och hur digitaliseringen kan bidra till en sådan utvecklingen samt hur metoder för att involvera barnen skulle...

[Läs mer](#)

Moderatorer

M

Malin Henriksson
VTI

L

Linnea Eriksson
VTI

🕒 11:30

Från standard till individ – nästa steg i resenärsinformationen

📅 Onsdag 21 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Pendlarparkeringen

👉 Persontrafik

Hur skapar vi en kollektivtrafik där alla resenärer känner sig trygga och välinformerade, även vid störningar? Denna programpunkt lyfter forskning om tillgänglighet och personalisering i framtidens informationssystem....

[Läs mer](#)

Talare

M

Michelle van Ardenne
KTH

J

Johan Holmberg
Malmö Universitet

Vägledning för kravställning inom social hållbarhet gällande elbussar

📅 Onsdag 21 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Båtbryggan

👉 Persontrafik

Elektrifiering och fossilfri kollektivtrafik är avgörande för att nå klimatmålen, men omställningen måste också vara socialt och ekonomiskt hållbar. I denna programpunkt presenteras en ny vägledning som stödjer branschen i att hantera risker kopplade till mänskliga rättigheter och arbetsvillkor i globala...

[Läs mer](#)

Moderatorer

M

Mikael Olsson
Kollektivtrafikens Avtalskommitté

Talare

J

Jenny Karlsson
Nobina

H

Hanna Björk

Västtrafik

Å

Åsa Hedman
Skånetrafiken

V

Veronica Lindholm
Keolis

Kollektivtrafikens värdeskapande

📅 Onsdag 21 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Depån

👉 Persontrafik

Kollektivtrafiken spelar en central roll för stadens, regionens och samhällets utveckling. Här får vi höra mer kring olika faktorer och hur kollektivtrafiken kan bidra till att skapa världens attraktivaste städer.

Moderatorer

J

John Hultén
ShiftSweden

Talare

L

Lars Backström
Västtrafik

A

Alexander Ståhle
SpaceScape

Från pilot till framtidens autonoma bussresa

📅 Onsdag 21 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

Bussbranschen är i grunden traditionell, men skulle gynnas kraftigt av digitaliseringens och automatiseringens möjligheter för att möta utmaningar som förarbrist och krav på ökad effektivitet. Välkommen till ett samtal om lärdomar från Sveriges mest tongivande pilotprojekt med självkörande...

[Läs mer](#)

Moderatorer

M

Malin Gilbrand

Talare

T

Tiina Ohlsson
Malung-Sälens kommun

A

Anna Anund
VTI

A

Adam Laurell
Västtrafik

Scaling to a Nation: Lessons from Denmark's Digital Ticketing Revolution

📅 Onsdag 21 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Redovisningscentralen

👉 Persontrafik

How can an entire country transition to a digital ticketing system without excluding passengers? This session presents Denmark's journey from physical travel cards to a mobile-first system for ticketing and check-in/check-out. Through a national, channel-independent solution, Denmark has rapidly achieved...

[Läs mer](#)

Talare

J

Jens Willars
Rejsekort & Rejseplan A/S

Sömlöst, säkert, framgångsrikt – avtalsövergången i SL:s tunnelbana ur både beställar- och operatörsperspektiv

📅 Onsdag 21 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Övergångstället

👉 Persontrafik

Ett av Sveriges största upphandlingskontrakt inom kollektivtrafiken har framgångsrikt överförs från en operatör till en annan. I denna programpunkt delar Trafikförvaltningen och Connecting Stockholm med sig av sina erfarenheter från övergången av tunnelbaneavtalet från MTR till Connecting Stockholm. ...

[Läs mer](#)

Talare

Mattias Sjöström Varg

- M Region Stockholm
- M Matt Kinane
Connecting Stockholm
- H Hanna Beck Jansen
Connecting Stockholm
- E Elin Thorn
Region Stockholm

Temavandring IT för Färdtjänst

📅 Onsdag 21 oktober, 11:30 - 12:15

📍 Mötesplatsen

👉 Temavandringar på mässgolvet

🕒 12:00

Lunchpaus

📅 Onsdag 21 oktober, 12:00 - 13:00

📍 Laddstationen

👉 Paus/Lunch/Fika

🕒 12:15

Så här jobbar branschen med personalbristen

📅 Onsdag 21 oktober, 12:15 - 12:40

📍 Laddstationen

Branschinitiativet Attraktivare Kollektivtrafik berättar om förslag och aktiviteter för att öka attraktiviteten att vara anställd i branschen.

Talare

P Pierre Cederberg
Svenska Taxiförbundet

A Anna-Karin Odinger
Västtrafik

Ann-Sofie Törnqvist

A Östgötatrafiken

J Jonas Johansson
Svensk Kollektivtrafik

🕒 12:30

Guidning av Doktorandposters

📅 Onsdag 21 oktober, 12:30 - 13:30

📍 Mötesplatsen

👉 Persontrafik

Ta del av en posterutställning där doktorander från K2 presenterar vad de har forskat om under det senaste året och vilka resultat de nått inom kollektivtrafikområdet. Under konferensen finns postrarna tillgängliga att ta del av, och vid två särskilda tillfällen finns doktoranderna på plats för att berätta om sin...

Moderatorer

H Helena Svensson
K2

🕒 13:00

Frågor om juridik

📅 Onsdag 21 oktober, 13:00 - 14:00

📍 Pendlarparkeringen

👉 Färdtjänstdagarna

Vi får höra kring rättsfall och praxis för handläggning och upphandling m.m
Under passet får vi också svar på de frågor som ställts i förväg av konferensbesökarna.
Ställ din fråga rörande juridik för färdtjänst och sjukresor här...

Läs mer

Talare

Y Ylva Lindblom
SKR

T Tommy Pilarp
Svenska Taxiförbundet

Peter Lundén

Skolskjuts utan huvudvärk – en överlevnadsguide

📅 Onsdag 21 oktober, 13:00 - 14:00

📍 Båtbryggan

🔗 Skolskjutsdagarna

Utmaningarna inom skolskjutshandläggning är många och i det här passet får vi lyssna till Martin Fagerberg från Svenskt skolskjutsforum om vilka utmaningar kommuner kan stå inför bland annat beroende på kommunens storlek eller organisation. Vi kommer även att bjudas på tips och trix kring hur...

Moderatorer

S Sofia Carlson

D Daniel Hartzell

Talare

M Martin Fagerberg
Svensk skolskjutsforum

Här kommer en programpunkt om framkomlighetsarbetet för buss- och spårväg

📅 Onsdag 21 oktober, 13:00 - 14:00

📍 Depån

🔗 Persontrafik

Moderatorer

P Per Ankersjö

Talare

K Karin Svingby
Region Uppsala

G Gustav Widén
Region Örebro

Ingela Berndt

Fritidsresor i kollektivtrafiken - kan det vara något?

📅 Onsdag 21 oktober, 13:00 - 14:00

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

Fritidsresandet blir en allt större och viktigare del av kollektivtrafikens uppdrag. Allt fler länstrafikbolag ser hur resandet på kvällar, helger och under semesterperioder växer, samtidigt som efterfrågan på hållbara resor ökar bland både invånare och besökare. Men hur väl möter dagens kollektivtrafik egentligen...

[Läs mer](#)

Moderatorer

M

Mattias Andersson
Svensk Kollektivtrafik

Talare

D

Daniel Skog
Svenska Turistföreningen

A

Anna Strohmayr
Region Stockholm

T

Tova Stenvi
WSP

S

Stefan Thulin
Samtrafiken

E

Emma Strömblad
Bouvier Advisory

EU:s upphandlingsdirektiv är under revidering. Vad innebär det i praktiken för oss?

📅 Onsdag 21 oktober, 13:00 - 14:00

📍 Redovisningscentralen

👉 Persontrafik

EU:s upphandlingsdirektiv är under revidering. Men vad innebär det i praktiken – och hur kan förändringarna komma att påverka offentliga upphandlare? Innebär förändringarna ett mer praktiskt, flexibelt och strategiskt verktyg för hur offentliga medel används som var ett av EU:s mål? Och kan vi g...

Moderatorer

K

Karin Klingenstierna

Talare

E

Ellen Hausel Heldahl

Svenskt Näringsliv

H

Helene Molander

Upphandlingsmyndigheten

Workshop: Halva priset – vad händer sen?

Onsdag 21 oktober, 13:00 - 14:00

Verkstadshörnan

Persontrafik

Regeringens beslut om en halvering av priset på månadsbiljetter i kollektivtrafiken juli-december påverkade branchen. resenärer. Regionerna ställde om biljettsystemen och marknadsföringen för att informera, både om det nya priset och om fördelarna med att åka kollektivt. Men vad händer när periode...

[Läs mer](#)

Moderatorer

A

Agneta Weissglas

14:15

Trygga resor – hur motverkar vi arbetslivskriminalitet och välfärdsbrott

Onsdag 21 oktober, 14:15 - 15:00

Pendlarparkeringen

Färdtjänstdagarna

Den avreglerade taximarknaden har skapat fri konkurrens – men inte alltid på lika villkor. I den här programpunkten berättar representanter från statliga myndigheter om sitt arbete för att komma till rätta med problemen. Du får också konkreta tips och råd om hur du som ansvarig eller upphandlare av...

[Läs mer](#)

Moderatorer

K

Karin Klingenstierna

Talare

B

Beatrice Ask
Svenska Taxiförbundet

C

Caroline Andersson
Göteborgs stad

S

Sara Lindauer
Transportstyrelsen

S

Soheil Hedayati
Ekobrottsmyndigheten

S

Sari Carlsson
Skatteverket

NPF och skolskjuts – när resan till skolan inte går som på räls

📅 Onsdag 21 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Båtbryggan

🗨️ Skolskjutsdagarna

Hur kan NPF ta sig i uttryck och hur påverkar svårigheter som är relaterade till NPF möjligheten för elever att ta sig till och från skolan? I det här passet ger skolpsykologer från Nyköpings kommun en övergripande bild av begreppet NPF och hur olika NPF diagnoser kan påverka elevers möjligheter att ta...

Moderatorer

S

Sofia Carlson

D

Daniel Hartzell

Talare

H

Hanna Åhman
Nyköpings kommun

A

Alice Berg
Nyköpings kommun

Nu förändrar EU hur vi planerar för tåg och bussar

📅 Onsdag 21 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Depån

🚶 Persontrafik

EU:s nya kapacitetsförordning innebär ett förändrat arbetssätt för planering och tilldelning av järnvägskapacitet, med mer långsiktig, samordnad och flexibel planering. Detta skapar bättre förutsättningar för ökad punktlighet, fler avgångar och robustare tidtabeller i persontrafiken samt styrke...

[Läs mer](#)

Moderatorer

P

Per Ankersjö

Talare

J

Johan Oscarsson
VR Sverige

J

Joel Hansson
Öresundståg

G

Gustav Sjöblom
Transportstyrelsen

M

Mats Berlin
Trafikverket

G

Gulli Saeidifar
Trafikverket

Fokusland Norge - vad kan vi lära oss av Noll-tillväxtmål, mobilitetspaket m.m

📅 Onsdag 21 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Centralstationen

🚶 Persontrafik

Det svenska 2030-sekretariatet presenterar sina viktigaste slutsatser från genomlysningen *"Fokusland Norge"*. Därefter fördjupar vi perspektivet med Ruters ansvariga för plan och infrastruktur, som delar konkreta erfarenheter av hur Osloregionen arbetar för att nå nulltillväxtmålet—både strategiskt och i...

Moderatorer

H

Helena Svensson
K2

Talare**M**

Mattias Goldmann
2030-sekretariatet

S

Sari Wallberg
Ruter

Mer legalt hållbara trafikavtal

📅 Onsdag 21 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Redovisningscentralen

🔗 Persontrafik

De upphandlade trafikavtalen sätter ramen för affären och relationen många år framåt, samtidigt som omvärlden, utvecklingen och behoven ständigt förändras och utvecklas. Att därför utforma trafikavtal som ger goda förutsättningar för parterna att löpande hantera detta är centralt – både utifrån hur parterna ka...

Talare**E**

Emma Forsberg
Nobina

D

Daniel Angermann
Region Stockholm

Ökad samverkan kring sjukresor ger resultat

📅 Onsdag 21 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Övergångstället

🔗 Sjukresedagarna

Utifrån det arbete som sker inom arbetsgrupp sjukresor inom Kraftsamling serviceresor får vi information kring olika förslag och förändringar som kommit fram under första året med den fördjupade samverkan i nationella arbetsgruppen.

Talare**K**

Kristofer Ragnebro
Sörmlandstrafiken

Workshop: När IT-säkerhet blir allas ansvar – workshop om hot, beteenden och AI

📅 Onsdag 21 oktober, 14:15 - 15:00

📍 Verkstadshörnan

👉 Persontrafik

Hur påverkas kollektivtrafikens företag av nya digitala arbetssätt? Såsom molntjänster, AI och ökade cyberhot? I denna workshop diskuterar vi praktiska säkerhetsrisker i vardagen och tar upp ett verklighetsexempel. Vi sträcker oss från mail, identiteter och privata enheter till AI och...

Talare

E Erik Dannstedt
Aderian

J Josef Nord
Aderian

🕒 15:00

Fikapaus

📅 Onsdag 21 oktober, 15:00 - 15:30

📍 Laddstationen

👉 Paus/Lunch/Fika

🕒 15:15

Guidning av Doktorandposters

📅 Onsdag 21 oktober, 15:15 - 16:15

📍 Mötesplatsen

👉 Persontrafik

Ta del av en posterutställning där doktorander från K2 presenterar vad de har forskat om under det senaste året och vilka resultat de nått inom kollektivtrafikområdet. Under konferensen finns postrarna tillgängliga att ta del av, och vid två särskilda tillfällen finns doktoranderna på plats för att berätta om sin...

Moderatorer

H Helena Svensson
K2

🕒 15:30

Förändrade sjukresor och färdtjänst i Region Kalmar. Vad har det gett för effekter?

📅 Onsdag 21 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Pendlarparkeringen

👉 Färdtjänstdagarna

Vi får höra om arbetet med att införa en tidtabellstyrd färdtjänst, en struktur lik den linjelagda kollektivtrafiken med förutbestämda avgångar. Därtill nya tillämpningar kring sjukresor från och med 2025. Kalmar länstrafik har tagit över ansvaret från hälso- och sjukvården när det gäller bedömningen a...

Moderatorer

P

Pierre Cederberg
Svenska Taxiförbundet

Talare

L

Lars Lindahl
Region Kalmar

M

Mattias Ask
Region Kalmar

Trafiksäkerhetsbedömningar – då, nu och framåt!

📅 Onsdag 21 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Båtbryggan

👉 Skolskjutsdagarna

En av de svåraste uppgifterna för handläggare är att bedöma trafiksäkerheten inom skolskjutsen. VTI kommer att presentera statistik som relaterar till området och Trelleborgs kommun ger inspiration utifrån hur de har arbetat med trafiksäkerhet. Passet avslutas med en paneldiskussion om behov av bättre...

Moderatorer

S

Sofia Carlson

D

Daniel Hartzell

Talare

E

Erik Oldfeldt
Occas

A

Anna Anund
VTI

F

Fredrik Haraldsson
Trelleborgs kommun

Lyssna på kunden

📅 Onsdag 21 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Depån

👉 Persontrafik

Att lyssna på kunden är en självklarhet – men hur gör vi det på ett sätt som faktiskt leder till förändring? I denna föreläsning delas konkreta exempel från Östgötatrafikens arbete med kundresearch, enkäter och kundpaneler. Med fokus på kundupplevelsen (CX) visas hur kundens röst kan bli en naturlig del av besl...

[Läs mer](#)

Moderatorer

K

Karin Svensson Smith
Resenärerna

Talare

M

Mari Arnell
Östgötatrafiken

M

Magnus af Peterséns
Nobina Sverige

Autonoma fordon - vad har hänt sedan sist?

📅 Onsdag 21 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

Två av Nordens mest spännande autonoma kollektivtrafikinitiativ som berättade på förra Persontrafik ger oss nu en aktuell lägesbild. Ruter berättar om utvecklingen i Groruddalen sedan 2024, framtidsplanerna och vilka lärdomar som gjorts längs vägen. Vy följer upp erfarenheterna från de stora autonoma bussar...

[Läs mer](#)

Talare

- B** Bjørn Oscar Unander
Ruter
- K** Kai Roger Kristoffersen
Vy

Släpp bussen fri

📅 Onsdag 21 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Redovisningscentralen

👉 Persontrafik

Flera studier visar att bussarna i våra nordiska städer rör sig allt långsammare. Bussarna har kapacitet att köra snabbare – men trängseln i gaturummet sätter stopp. Verktygen finns: signalprioritering, egna körfält, tysta elbussar och digitala stödsystem som ger resenärerna realtidsinformation. Varför använder...

[Läs mer](#)

Moderatorer

- K** Karin Klingenstierna

Talare

- M** Martin Pagrotsky
Nobina
- J** John Hultén
ShiftSweden
- J** Johan Wadman
Svensk Kollektivtrafik
- A** Anna Grönlund
Sveriges Bussföretag
- J** Jonas Eliasson
Trafikverket

Att bygga en ny terminal mitt i Stockholm - Projektet Centralstaden

📅 Onsdag 21 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Övergångstället

👉 Persontrafik

Centralstaden är en av Stockholms mest omfattande stadsutvecklingssatsningar, med målet att stärka området kring Centralstationen som ett sammanhängande, attraktivt och hållbart nav för resor, arbete och stadsliv. I denna programpunkt berättar Jernhusen och Region Stockholm om hur projektet drivs i nära...

Moderatorer

P

Per Ankersjö

Talare

D

Daniel Markström
Jernhusen

Wordcafe – tillsammans skapar vi insikter

📅 Onsdag 21 oktober, 15:30 - 16:15

📍 Verkstadshörnan

👉 Persontrafik

I detta interaktiva pass arbetar vi enligt metoden *World Café*, där gemensamt lärande och dialog står i centrum. Genom strukturerade samtal i mindre grupper får du möjlighet att dela erfarenheter, utbyta perspektiv och tillsammans utforska aktuella frågor inom kollektivtrafiken. Fokus ligger på deltagarnas...

Läs mer

🕒 16:30

Framtidens sjukresor - nära vård

📅 Onsdag 21 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Pendlarparkeringen

👉 Sjukresedagarna

Omställningen till Nära vård syftar till att flytta vården närmare patienten, med mer samordnade, tillgängliga och personcentrerade insatser. Det påverkar inte bara hur vård bedrivs – utan även hur resor till och från vård organiseras. I denna programpunkt ger vi en kort faktabakgrund till Nära vård och...

Läs mer

Talare

Din verktygslåda inför skolskjutsupphandling

📅 Onsdag 21 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Båtbryggan

🔗 Skolskjutsdagarna

Visste du att det finns modellavtal att utgå ifrån när du ska upphandla skolskjutstrafik? Partnersamverkan för en förbättrad kollektivtrafik har arbetat fram modellavtal och vägledning som stöd för de som arbetar med upphandling av kollektivtrafik i Sverige. Vad är Kollektivtrafikens avtalskommitté och...

Moderatorer

D

Daniel Hartzell

S

Sofia Carlson

Talare

D

Daniel Bernhardt
Hallandstrafiken

M

Mikael Olsson
Kollektivtrafikens Avtalskommitté

En digital inköpsprocess och AI

📅 Onsdag 21 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Centralstationen

🔗 Persontrafik

Den 1 juli presenterar EU-kommissionen sitt förslag till revidering av upphandlingsregelverket. Vi hoppas på att EU-kommissionen kommer att presentera ett förslag om digitalisering av offentlig upphandling. Det kan ge förenklingar, kostnadsbesparingar, bättre data för analys och uppföljning, enklare...

Läs mer

Moderatorer

K

Karin Klingensterierna

Talare

E

Ellen Hausel Heldahl
Svenskt Näringsliv

Differentierade tillstånd – en utvecklad kollektivtrafik för tillgängliga resor

📅 Onsdag 21 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Redovisningscentralen

🔗 Färdtjänstdagarna

Hur kan vi utveckla kollektivtrafiken så att fler får tillgång till resor utifrån sina behov – utan parallella system?

Differentierade tillstånd i färdtjänsten breddar synen på rätten till en tillgänglig resa. I stället för en...

[Läs mer](#)

Talare

J

Jonas Johansson
Svensk Kollektivtrafik

Ny approach på trafiksäkerhets- och arbetsmiljöarbete

📅 Onsdag 21 oktober, 16:30 - 17:00

📍 Övergångstället

🔗 Persontrafik

Att arbeta för en ökad trafiksäkerhet besjälar de allra flesta. Men vilka konsekvenser kan följa av att *inte* arbeta systematiskt med trafiksäkerhet. Under seminariet belyses hur bristande trafiksäkerhetsarbete kan påverka organisationers verksamhet, ekonomi och samhällsansvar – och hur dessa risker kan synliggör...

[Läs mer](#)

Moderatorer

E

Erik Risberg
Sveriges Bussföretag

Talare

S

Sanna Eveby
Guidance to Zero AB

Charlotte Runius

🕒 18:30

Branschmiddag (bokas separat)

📅 Onsdag 21 oktober, 18:30 - 01:00

📍 Pendlarparkeringen

👉 Persontrafik

Den 21 oktober kl. 18:30–01:00 arrangeras den traditionsenliga branschmiddagen. En härlig kväll med med fördrink, förrätt och huvudrätt, alkoholfri dryck och kaffe samt underhållning.

Nytt för i år är att det blir runda bord-sittning med 8 platser runt varje bord. Som tidigare är det...

[Läs mer](#)

TORSDAG 22 OKTOBER

🕒 08:30

Från ansökan till resa

📅 Torsdag 22 oktober, 08:30 - 09:00

📍 Pendlarparkeringen

👉 Färdtjänstdagarna

Hur utvecklar vi handläggningen av serviceresor. Antalet ansökningar ökar och fler får bifall. Hur kan handläggningen bli snabbare och mer rättssäker och samtidigt bidra till att rätt typ av resa används? Hur avgörs när resan ska ske med ensamåkning personbil, samordnad personbil, flexbuss eller annan anropsstyrd trafik?...

Talare

Christoffer Nilsson
Malmö stad

Skolskjuts till anpassad skola – buss i stället för bil

📅 Torsdag 22 oktober, 08:30 - 09:00

📍 Båtbryggan

👉 Skolskjutsdagarna

Måste skolskjuts för elever i anpassad skola utföras med skolbil? I Karlskoga kommun har ett arbete gjorts med att få elever i anpassad skola åka tillsammans i större fordon. Vi får höra om varför denna förändring gjorts, vikten av kommunikation, problem med förändringen såväl som de positiva effekterna.

Moderatorer

S

Sofia Carlson

D

Daniel Hartzell

Talare

N

Noomi Calov
Karlskoga kommun

ShiftSweden - vad är på gång?

📅 Torsdag 22 oktober, 08:30 - 09:00

📍 Depån

👉 Persontrafik

John Hultén med kollegor berättar om vad ShiftSweden innebär och vad för spännande projekt som kan påverka kollektivtrafiken

Moderatorer

P

Per Ankersjö

Talare

J

John Hultén
ShiftSweden

Drivkrafter för kollektiv mobilitet i stadsplaneringen

📅 Torsdag 22 oktober, 08:30 - 09:00

📍 Redovisningscentralen

👉 Persontrafik

Här får du en inblick i hur våra städer faktiskt formar hur vi reser – och varför det ibland är så svårt att få till mer hållbara transportlösningar. Du får följa resonemang om vilka krafter som driver på eller bromsar utvecklingen mot bättre kollektiv mobilitet. Med utgångspunkt i en fallstudie från Biskopsgården i Göteborg får vi se hur olika...

Läs mer

Talare

R

Russell Cannon
Lunds universitet

Elektrisk bärplansbåt i SL-trafik – erfarenheter och lärdomar

📅 Torsdag 22 oktober, 08:30 - 09:00

📍 Övergångstället

👉 Persontrafik

Trafikförvaltningen inom Region Stockholm har, tillsammans med Trafikverket, genomfört ett pilotprojekt där en helelektrisk bärplansbåt testats i reguljär SL-trafik på pendelbåtslinje 89 mellan Ekerö och centrala Stockholm. Syftet har varit att utvärdera teknikens potential för snabbare resor, lägre energianvändning...

Läs mer

Talare

T

Tobias Carlsson
Region Stockholm

🕒 09:00

Prova på funktionsnedsättningar

📅 Torsdag 22 oktober, 09:00 - 15:00

📍 Provapåplatsen

👉 Persontrafik

Nytt för i år!

Alla funktionsnedsättningar syns inte på ytan och även om det syns är det ofta svårt att förstå vad det faktiskt innebär i vardagen. Här får du chansen att prova på olika funktionsnedsättningar samt lära dig...

Läs mer

🕒 09:15

Vad krävs för att serviceresor ska fungera i vardagen?

📅 Torsdag 22 oktober, 09:15 - 10:00

📍 Pendlarparkeringen

👉 Färdtjänstdagarna

Många resenärer är nöjda med sina serviceresor, men det finns fortfarande utmaningar i vardagen. I denna programpunkt får vi ta del av resenärers egna berättelser om hur serviceresor fungerar i praktiken – med fokus på tillgänglighet, trygghet, bemötande, ledsagning och flexibilitet. Utifrån verkliga resbehov...

[Läs mer](#)

Talare

C Christoffer Örnevik
SRF

A Anna-Karin Malm
Jönköpings länstrafik

M Maria Eriksson
Wecab

Lagar och regler – aktuell rättspraxis

📅 Torsdag 22 oktober, 09:15 - 10:00

📍 Båtbryggan

👉 Skolskjutsdagarna

Vad har hänt sedan senast hos domstolarna gällande färdtjänst och elevresor? Christer Hjerth på Kommunakuten går igenom aktuellt läge avseende lagar, regler och rättspraxis.

Moderatorer

D Daniel Hartzell

S Sofia Carlson

Talare

C Christer Hjerth
Kommunakuten

Vart är transportsystemet på väg? Trender, problem och möjligheter.

📅 Torsdag 22 oktober, 09:15 - 10:00

📍 Depån

👉 Persontrafik

Vi står inför stora möjligheter att utveckla transportsystemet: modern infrastruktur, digitalisering, hållbara transportlösningar och smart planering kan skapa både effektivitet och klimatnytta. Samtidigt måste vi hantera problem som kapacitetsbrist, trängsel och obalans mellan investeringar och behov....

[Läs mer](#)

Moderatorer

P

Per Ankersjö

Talare

J

Jonas Eliasson
Trafikverket

Hur kan städer minska biltrafiken och samtidigt stärka sina stadskärnor?

📅 Torsdag 22 oktober, 09:15 - 10:00

📍 Redovisningscentralen

👉 Persontrafik

Hur kan städer minska biltrafiken och samtidigt stärka sina stadskärnor? En WSP-studie på uppdrag av Uppsala kommun och Göteborgs stad har analyserat sju europeiska städer som lyckats med detta. Studien visar vilka åtgärder som använts, hur förändringarna genomförts och vilka effekter de haft på...

[Läs mer](#)

Talare

L

Lasse Brand
WSP

O

Ola Kahlström
Uppsala kommun

🕒 10:00

Fikapaus

📅 Torsdag 22 oktober, 10:00 - 10:30

📍 Laddstationen

👉 Paus/Lunch/Fika

🕒 10:10

Prisutdelning Kollektivtrafikens eldsjäl

📅 Torsdag 22 oktober, 10:10 - 10:30

📍 Laddstationen

👉 Persontrafik

Branschorganisationerna inom kollektivtrafiken bjuder för andra gången in till utmärkelsen – Kollektivtrafikens Eldsjäl. Syftet är att visa på att det görs mycket bra i branschen och lyfta de personer som inte alltid syns som frontfigurer. Det kan vara en person som arbetar med tjänster som sällan...

Läs mer

Moderatorer

A

Anna-Karin Odinger
Västtrafik

Talare

A

Anna Grönlund
Sveriges Bussföretag

J

Johan Wadman
Svensk Kollektivtrafik

N

Natalee Ågren
Svenska Taxiförbundet

P

Pierre Sandberg
Tågföretagen

🕒 10:30

Resenärens resa i Norden – vad kan vi lära av våra grannländer?

📅 Torsdag 22 oktober, 10:30 - 11:15

📍 **Pendlarparkeringen**

🗨️ **Färdtjänstdagarna**

Hur fungerar serviceresor i praktiken ur resenärens perspektiv i våra grannländer. Vi gör nedslag i Danmark och Finland rörande lagstiftning, bokning, väntetider, ledsagning, trygghet och bemötande och fordonskrav. En diskussion avslutar om hur erfarenheter och lyfter konkreta idéer kan förbättra resor i...

Läs mer

Talare

L

Lone Rasmussen

Trafikselskaberne i Danmark (Danish Public Transport Authorities)

M

Minna Soininen

Suomen Paikallisliikenneliitto ry – Finlands Lokaltrafikförbund

M

Mattias Andersson

Svensk Kollektivtrafik

Panel – svar på inkomna frågor om skolskjuts

📅 **Torsdag 22 oktober, 10:30 - 11:15**

📍 **Båtbryggan**

🗨️ **Skolskjutsdagarna**

På det här passet kommer en panel ge svar på de frågor som inkommit under dagarna.

Moderatorer

S

Sofia Carlson

D

Daniel Hartzell

Talare

C

Christer Hjert

Kommunakuten

D

Daniel Bernhardt

Hallandstrafiken

M

Mikael Olsson

Kollektivtrafikens Avtalskommitté

Att planera kring säkerhet och beredskap

📅 Torsdag 22 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Depån

👉 Persontrafik

Region Uppsala presenterar hur kollektivtrafiken är en del av regionens samhällsviktiga verksamhet och hur arbetet med säkerhet och beredskap stärker förmågan att hantera kriser och höjd beredskap. Med utgångspunkt i regionens arbete, samt det nyantagna Program för säkerhet och beredskap 2027–2030,...

[Läs mer](#)

Moderatorer

P

Per Ankersjö

Talare

A

Amelie Propst
Region Uppsala

How do we attract passengers back to public transport in Europe?

📅 Torsdag 22 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

The international organisation for public transport, UITP, has since the pandemic launched several marketing campaigns for the sector in order to bring passengers back and welcome new people who wish to travel more smartly together. What have the reactions been? What results have been achieved?...

[Läs mer](#)

Moderatorer

K

Karin Klingenstierna

Talare

M

Mohamed Mezghani

Utbyggd tunnelbana - var, varför och hur...

📅 Torsdag 22 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Redovisningscentralen

👉 Persontrafik

I Stockholm pågår den största satsningen på kollektivtrafik i modern tid. Med nya tunnelbanelinjer, förlängda sträckor och helt nya knutpunkter ritas tunnelbanekartan om – ett viktigt steg mot att bli Europas mest attraktiva och klimatneutrala storstadsregion. Utbyggnaden, som är ett gemensamt initiati...

Läs mer

Talare

S

Stefan Persson
Region Stockholm

Sund konkurrens och cirkulär ekonomi

📅 Torsdag 22 oktober, 10:30 - 11:15

📍 Övergångstället

👉 Persontrafik

Hur kan kollektivtrafiken upphandlas på ett sätt som både stärker konkurrensen och ökar resursutnyttjandet över tid? I denna programpunkt presenteras två aktuella forskningsprojekt från K2 som belyser viktiga framtidsfrågor för kollektivtrafiken. Projektet *Resan till sund konkurrens för...*

Läs mer

Talare

I

Ivan Ridderstedt
VTI

Alla

Workshop - Vill du vara med och forma framtida Bus Nordic 3.0?

📅 Torsdag 22 oktober, 10:30 - 11:30

📍 Verkstadshörnan

👉 Persontrafik

Bus Nordic har hittills spelat en viktig roll i att föra branschen närmare en gemensam standard – men mer krävs.

Nu är det dags för nästa steg: Bus Nordic 3.0....

Läs mer

Moderatorer

E Elisabeth Andreasson

🕒 11:30

Klarspråk i Serviceresor

📅 Torsdag 22 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Pendlarparkeringen

🗨️ Färdtjänstdagarna

I denna punkt har vi fokus på klarspråk i serviceresor – från beställning till mötet i bilen.

God kommunikation är avgörande för trygga serviceresor. Hur säkerställer vi att förare och resenärer förstår varandra? Vi lyfter exempel på hur språkkunskaper, klarspråk och bemötande kan stärka service...

Talare

S Sofie Belander Nystedt
Region Stockholm

G Gunilla Olsson
Region Stockholm

P Peter Eklund
Taxi Östersund

Skolval – placeringsreglemente påverkar rätten till skolskjuts

📅 Torsdag 22 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Båtbryggan

🗨️ Skolskjutsdagarna

Hur man skapar skolvalets kriterier påverkar hur rätten till skolskjuts till vald skola ges. Uppsala kommun har arbetat med tydlighet i detta reglemente, och de olika turerna med överklagan och olika lokala beslut. Vi får en redogörelse för de fallgropar man har hamnat i, som kan ge bra input vid diskussioner om detta...

Moderatorer

S

Sofia Carlson

D

Daniel Hartzell

Talare

T

Torkel Kjösnes
Uppsala kommun

Fyra år återstår innan 4 av 10 målet ska vara uppfyllt. Vad behöver göras? Vilka politiska beslut (borde) fattas?

📅 Torsdag 22 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Depån

👉 Persontrafik

Fyra år kvar till 2030 – vad krävs av våra nyvalda politiker för att vi ska nå branschmålet #4av10? De samverkande branschorganisationernas VD:ar presenterar en aktuell lägesbild av arbetet med branschens gemensamma mål: att fyra av tio motoriserade resor ska vara kollektiva år 2030. Var står vi ...

Moderatorer

P

Per Ankersjö

Talare

J

Johan Wadman
Svensk Kollektivtrafik

A

Anna Grönlund
Sveriges Bussföretag

P

Pierre Sandberg
Tågföretagen

Vad lär vi oss från olyckor och hur gör vi kollektivtrafiken säkrare?

📅 Torsdag 22 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Centralstationen

👉 Persontrafik

Punkten kommer att handla om den färdigställda utredningen av spårvagnsurspårningen i Göteborg i juni 2025, med flera intressanta iakttagelser kring säkerheten i spårvagnstrafiken. Punkten omfattar även erfarenheter från utredningar av bussolyckor, där bältesanvändning är en central del både inom...

Moderatorer

K

Karin Klingenstierna

Talare

A

Alexander Hurtig
Statens haverikommission

Framtidens trafikplanering inom serviceresor

📅 Torsdag 22 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Redovisningscentralen

🗨️ Färdtjänstdagarna

Serviceresor står inför ökade krav på kompetens, utbildning och nya arbetssätt. I denna programpunkt diskuteras hur simulering och datadrivna analyser kan stödja bättre beslut och effektivare planering. Vi belyser kopplingen mellan serviceresor och kollektivtrafik, samt risker och möjligheter kopplade till avtal...

[Läs mer](#)

Talare

J

Jonas Johansson
Svensk Kollektivtrafik

P

Pierre Cederberg
Svenska Taxiförbundet

C

Christoffer Nilsson
Malmö stad

Mer och snabbare eller mindre och långsammare?

📅 Torsdag 22 oktober, 11:30 - 12:00

📍 Övergångstället

🗨️ Persontrafik

En logik om mer och snabbare präglar transportpolitik och planering. Det innebär att även långsamma transportformer som kollektivtrafik, cykling och gång ofta försöker imitera de snabba transportformerna, vilket har lett till koncept som höghastighetståg, snabbcykelvägar och BRT. Med Västra...

[Läs mer](#)

Talare

C

Claus Hedegaard Sørensen
VTI

G

Göran Smith
Ri.se

🕒 12:00

Lunchpaus

Torsdag 22 oktober, 12:00 - 13:00

Laddstationen

Paus/Lunch/Fika

🕒 13:00

Tema - När kollektivtrafiken blir flexibel, framtiden för dynamisk trafik

Torsdag 22 oktober, 13:00 - 15:00

Verkstadshörnan

Persontrafik

I samband med Persontrafikmässan bjuder vi in till en koncentrerad och innehållsrik temaeftermiddag om dynamisk trafik (DRT). Fokus ligger på konkret erfarenhetsutbyte, gemensamt lärande och diskussioner om hur dynamisk kollektivtrafik kan utvecklas, skalas upp och bli en integrerad del av det ordinarie...

[Läs mer](#)

Moderatorer

L

Lena Thorin
Värmlandstrafik

Talare

M

Malin Gibrand
Trivector

L

Lars E Olsson
Karlstads Universitet

J

Jan Persson
Malmö Universitet

L

Linnea Martinsson
Värmlandstrafik

Temavandring IT för Skolskjuts

📅 Torsdag 22 oktober, 13:00 - 13:45

📍 Mötesplatsen

👉 Skolskjutsdagarna

2026-08-18

§ 91**Frågor****Beslut**

Frågan kommer att besvaras vid nämndens sammanträde i september.

Sammanfattning

Marie Fransson (L) inkom 2026-06-16 med en fråga gällande förbifart Tenhult. Med anledning av förändrade planeringsförutsättningar har Trafikverket pausat arbetet med vägplanen för väg 842 förbi Tenhult. Mot denna bakgrund ställs följande fråga:

- Hur kommer Region Jönköpings län arbeta för att påverka en för regionen fördelaktig planering av förbifart Tenhult?

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö beslutade att frågan bereds av nämndens presidium och besvaras vid kommande sammanträde för nämnden.

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Fråga i TIM-nämnden 20260616

Med anledning av förändrade planeringsförutsättningar har trafikverket pausat arbetet med vägplanen för väg 842 förbi Tenhult. I det läge trafikverket gör ett omtag finns det möjlighet för regionen att inkomma med synpunkter på framtida planering. Beroende på hur man planerar förbifart Tenhult och anslutning till väg 31/40/47/ kan det påverka framtida planering för annan väginfrastruktur i Jönköpingsområdet, inte minst i det läge man i framtiden önskar ny sträckning för E4:an sydöst om Jönköping/Huskvarna.

Det senare är av stor vikt för regionens verksamhet då trafiksituationen i och i nära anslutning till Jönköping bland annat har direkt påverkan för planering av kollektivtrafiken.

Fråga: Hur kommer Region Jönköpings län arbeta för att påverka en för regionen fördelaktig planering av förbifart Tenhult?

Marie Fransson, ledamot (L)

§ 107**Frågor****Beslut**

Frågan bereds av nämndens presidium och besvaras vid kommande sammanträde för nämnden.

Sammanfattning

Marie Fransson (L) inkom vid dagens sammanträde med en fråga gällande förbifart Tenhult. Med anledning av förändrade planeringsförutsättningar har Trafikverket pausat arbetet med vägplanen för väg 842 förbi Tenhult. Mot denna bakgrund ställs följande fråga:

- Hur kommer Region Jönköpings län arbeta för att påverka en för regionen fördelaktig planering av förbifart Tenhult?

Beslutet skickas till

Regional utveckling

2026-08-18

§ 87**Aktuell information****Beslut**

Karin Hermansson, regional utvecklingsdirektör, kommer informera nämnden om följande:

- webinarium - Den historiska utvecklingen i gränsområdena mellan Kalmar, Jönköping och Östergötlands län 2026-09-04
- studiebesök – fastighet i Industribyn 2026-09-08.

Ulrika Rosander, trafikdirektör, kommer informera nämnden om:

- försäljning och biljettintäkter
- sommarbiljetten
- Kröstågen AB- status gällande bolagsbildningen
- biträdande trafikdirektör
- Regionrevisions granskning av färdtjänst.

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

2026-08-18

§ 88**Intern kontroll – Månadsrapport 2026 Nämnd för trafik,
infrastruktur och miljö**

Diarienummer: RJL 2026/24

Beslut

Ekonomichef Fredric Fingal kommer på nämndsammanträdet i september informera om månadsrapport 2025 för Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö för juni-juli.

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Månadsrapport, januari – juli, nämnden för trafik, infrastruktur och miljö (2026/24)

Perspektiv	Mätetal	Resultat	Analys	Diagram																																										
Process och produktion	✚ Antal resor	12 351 000 ♦	Efter juli uppgår resandet till ca 12,4 miljoner resor. Resandet har under sommaren ökat jämfört med föregående år, men resandemålet baserat på det gamla trafikförsörjningsprogrammet nås inte. Om innevarande års mål räknas om till det nyligen beslutade programmet där målsättningarna har dragits ner, uppnås däremot målet. Den 1 juli infördes ett statsbidrag för att halvera priserna på periodkort. Resandet ökade i juli månad med ca 11 procent. Under hösten 2026 kommer 12 nya stadsbussar och ytterligare utökning av trafiken sker i samband med det. Detta är satsningar som förhoppningsvis ger ett ökat resande.	<table><tr><th>Månad</th><th>Målvärde</th><th>Resultat</th></tr><tr><td>Jan 2026</td><td>1 947 000</td><td>3 897 000</td></tr><tr><td>Feb 2026</td><td>3 897 000</td><td>6 269 000</td></tr><tr><td>Mar 2026</td><td>6 269 000</td><td>8 274 000</td></tr><tr><td>Apr 2026</td><td>8 274 000</td><td>10 485 000</td></tr><tr><td>Maj 2026</td><td>10 485 000</td><td>12 304 000</td></tr><tr><td>Jun 2026</td><td>12 304 000</td><td>15 454 000</td></tr><tr><td>Jul 2026</td><td>15 454 000</td><td>17 781 000</td></tr><tr><td>Aug 2026</td><td>17 781 000</td><td>20 162 000</td></tr><tr><td>Sep 2026</td><td>20 162 000</td><td>22 480 000</td></tr><tr><td>Okt 2026</td><td>22 480 000</td><td>24 500 000</td></tr><tr><td>Nov 2026</td><td>24 500 000</td><td></td></tr><tr><td>Dec 2026</td><td></td><td></td></tr></table>	Månad	Målvärde	Resultat	Jan 2026	1 947 000	3 897 000	Feb 2026	3 897 000	6 269 000	Mar 2026	6 269 000	8 274 000	Apr 2026	8 274 000	10 485 000	Maj 2026	10 485 000	12 304 000	Jun 2026	12 304 000	15 454 000	Jul 2026	15 454 000	17 781 000	Aug 2026	17 781 000	20 162 000	Sep 2026	20 162 000	22 480 000	Okt 2026	22 480 000	24 500 000	Nov 2026	24 500 000		Dec 2026					
		Månad	Målvärde	Resultat																																										
Jan 2026	1 947 000	3 897 000																																												
Feb 2026	3 897 000	6 269 000																																												
Mar 2026	6 269 000	8 274 000																																												
Apr 2026	8 274 000	10 485 000																																												
Maj 2026	10 485 000	12 304 000																																												
Jun 2026	12 304 000	15 454 000																																												
Jul 2026	15 454 000	17 781 000																																												
Aug 2026	17 781 000	20 162 000																																												
Sep 2026	20 162 000	22 480 000																																												
Okt 2026	22 480 000	24 500 000																																												
Nov 2026	24 500 000																																													
Dec 2026																																														
Ekonomi	✚ Ekonomi i balans	45 196 tkr ●	Se nedan.	<table><tr><th>Månad</th><th>Målvärde (tkr)</th><th>Resultat (tkr)</th></tr><tr><td>Jul 2025</td><td>0</td><td>46 259</td></tr><tr><td>Aug 2025</td><td>0</td><td>58 368</td></tr><tr><td>Sep 2025</td><td>0</td><td>63 818</td></tr><tr><td>Okt 2025</td><td>0</td><td>72 418</td></tr><tr><td>Nov 2025</td><td>0</td><td>72 418</td></tr><tr><td>Dec 2025</td><td>0</td><td>72 418</td></tr><tr><td>Jan 2026</td><td>0</td><td>10 804</td></tr><tr><td>Feb 2026</td><td>0</td><td>18 524</td></tr><tr><td>Mar 2026</td><td>0</td><td>24 316</td></tr><tr><td>Apr 2026</td><td>0</td><td>31 188</td></tr><tr><td>Maj 2026</td><td>0</td><td>31 188</td></tr><tr><td>Jun 2026</td><td>0</td><td>45 196</td></tr><tr><td>Jul 2026</td><td>0</td><td>45 196</td></tr></table>	Månad	Målvärde (tkr)	Resultat (tkr)	Jul 2025	0	46 259	Aug 2025	0	58 368	Sep 2025	0	63 818	Okt 2025	0	72 418	Nov 2025	0	72 418	Dec 2025	0	72 418	Jan 2026	0	10 804	Feb 2026	0	18 524	Mar 2026	0	24 316	Apr 2026	0	31 188	Maj 2026	0	31 188	Jun 2026	0	45 196	Jul 2026	0	45 196
Månad	Målvärde (tkr)	Resultat (tkr)																																												
Jul 2025	0	46 259																																												
Aug 2025	0	58 368																																												
Sep 2025	0	63 818																																												
Okt 2025	0	72 418																																												
Nov 2025	0	72 418																																												
Dec 2025	0	72 418																																												
Jan 2026	0	10 804																																												
Feb 2026	0	18 524																																												
Mar 2026	0	24 316																																												
Apr 2026	0	31 188																																												
Maj 2026	0	31 188																																												
Jun 2026	0	45 196																																												
Jul 2026	0	45 196																																												

Ekonomi i balans

TIM-nämnden totalt +45,2 mnkr

JLT totalt +43,3 mnkr

För JLT är det en positiv budgetavvikelse på ca 43,3 mnkr efter juli. 22,3 mnkr av avvikelserna beror på att det är budgeterat med hyreskostnader som inte uppkommit ännu för de nya Krösatågen.
Budgetavvikelsen fördelas enligt följande:

Allmän trafik ca +46,3 mnkr (varav budget nya tåg +22,3 mnkr)

Det är en negativ avvikelse på ca -6,5 mnkr på biljettintäkterna, men samtidigt är det uppbokat statsbidrag för en halvering av priserna med 4,2 mnkr. Skuld till resenär har minskat och påverkar resultatet i juli med +3,5 mnkr.

Trafikkostnader inom busstrafiken har en positiv avvikelse på ca 3,2 mnkr, vilket beror på lägre kostnader för kvalitetstersättningar samt erhållna viten.

Krösatågen visar en positiv avvikelse på ca 35,4 mnkr, varav budget för nya tåg +22,3 mnkr. Det är lägre kostnader pga reducering i trafiken, med lägre kostnader för banavgifter och underhåll men samtidigt högre kostnader för ersättningstrafik. Det är lägre kostnader för försäkringspremie samt en positiv budgetavvikelse för inhyrda fordon pga reglering av föregående års hyror. Kvalitetstersättningar når inte budgeterad nivå och det erhålls en del viten.

Positiva budgetavvikelser finns även för försäljningsprovisioner, teknik,- och konsulttjänster m.m.

Serviceresor ca -8,7 mnkr

Budgetavvikelsen för färdtjänst- och sjukreskostnader är -ca 10,7 mnkr, men samtidigt är det en positiv avvikelse på egenavgifter på ca 2 mnkr.

Trafikkostnaderna ökar jämfört med föregående år pga indexuppräknning. Resandet inom serviceresor är nästan på samma nivå som föregående år.

Stab, Ekonomi, marknad ca +5,8 mnkr

Det är en positiv avvikelse pga en post för oförutsedda kostnader samt en positiv avvikelse för biljettsystem och inköp av validatorer vilket planeras genomföras under året.

Regionövergripande TIM +1,9 mnkr

Den positiva budgetavvikelsen beror på att regionala utvecklingsmedel inte är nyttjade i nivå med budget. Nämndens egna kostnader visar en liten positiv budgetavvikelse för perioden.

2026-08-18

§ 89**Regional infrastrukturplan**

Diarienummer: RJL 2025/1031

Beslut

Emil Hesse, sakkunnig infrastruktur, kommer informera nämnden om förändringar i den regionala infrastrukturplanen.

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

2026-08-18

§ 90**Utredning av Sveriges sammanhållna utveckling -
SVESAM****Beslut**

Karin Hermansson, regional utvecklingsdirektör, kommer informera nämnden om utredningen för Sveriges sammanhållna utveckling - SVESAM.

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

2026-08-18

§ 92**Remiss - Promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt**

Diarienummer: RJL 2026/2383

Beslut

Presidiet förslår Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö att föreslå regionstyrelsen

- godkänna föreliggande yttrande som svar till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Sammanfattning

I promemorian lämnas förslag som syftar till att kommuner och regioner ska kunna komplettera utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt och på så sätt bidra till att säkerställa tillgänglighet till områden där regelbunden linjetrafik inte kan bedrivas på kommersiella villkor. Förslagen innebär en möjlighet att medfinansiera statligt upphandlade flyglinjer, exempelvis genom att kommuner eller regioner bekostar fler flygstolar eller fler avgångar. De innebär också en möjlighet att finansiera nya flyglinjer under förutsättning att Trafikverket kan besluta om allmän trafikplikt för linjerna. För att möjliggöra kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt krävs ändringar i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, bl.a. föreslås ett undantag från den s.k. lokaliseringsprincipen. I promemorian föreslås även en förordning som kompletterar de nya bestämmelserna i lagen om vissa kommunala befogenheter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-07-16
- Förslag till yttrande daterat 2026-09-22
- Remiss – Promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt
- Missiv

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Remiss - Promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Förslag till beslut

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö föreslår regionstyrelsen att

- godkänna föreliggande yttrande som svar till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Sammanfattning

I promemorian lämnas förslag som syftar till att kommuner och regioner ska kunna komplettera utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt och på så sätt bidra till att säkerställa tillgänglighet till områden där regelbunden linjetrafik inte kan bedrivas på kommersiella villkor. Förslagen innebär en möjlighet att medfinansiera statligt upphandlade flyglinjer, exempelvis genom att kommuner eller regioner bekostar fler flygstolar eller fler avgångar. De innebär också en möjlighet att finansiera nya flyglinjer under förutsättning att Trafikverket kan besluta om allmän trafikplikt för linjerna. För att möjliggöra kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt krävs ändringar i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, bl.a. föreslås ett undantag från den s.k. lokaliseringsprincipen. I promemorian föreslås även en förordning som kompletterar de nya bestämmelserna i lagen om vissa kommunala befogenheter.

Ärendebeskrivning

Regeringen gav i april 2024 Trafikverket i uppdrag att utreda, förbereda och vidta nödvändiga åtgärder för att ge kommunala och regionala myndigheter möjlighet att komplettera det statliga utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt. Trafikverket redovisade uppdraget den 31 januari 2025 i rapporten "Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt". Rapporten remissbehandlades och Region Jönköpings län lämnade yttrande (RJL 2025/4169).

I denna promemoria utvecklar Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Trafikverkets förslag genom att föreslå ändringar i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter och en ny förordning om kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafik. Synpunkterna i detta yttrande går i linje med det som lyftes i yttrandet 2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-07-16
- Förslag till yttrande daterat 2026-09-22
- Remiss – Promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt
- Missiv

Beslutet skickas till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Regional utveckling

Karin Hermansson
Regional utvecklingsdirektör

Carlos Pettersson
Sektionschef Energi och
Samhällsbyggande

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remiss - Promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Sammanfattning

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över promemorian Kommunal och regional medfinansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt (diarienummer LI2026/011). Region Jönköpings län välkomnar de utvidgade möjligheterna att finansiera flyglinjer som förslaget innebär, dock befarar Region Jönköpings län att detta förslag får begränsad effekt i stora delar av landet då utgångspunkten fortfarande är att Trafikverket ska besluta om allmän trafikplikt.

Region Jönköpings län ser också en risk att kostnader övervältras på kommuner och regioner. Staten måste ta ett betydligt större ekonomiskt ansvar för grundläggande finansiering av flygplatsinfrastrukturen och de regionala flygplatserna.

Synpunkter på förslaget

Ett viktigt steg för att säkerställa regionala behov

Regionen välkomnar förslaget om möjlighet till kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt. Att kommuner och regioner ska få möjlighet att medfinansiera statligt upphandlade flyglinjer, exempelvis genom att bekosta fler flygstolar eller fler avgångar utöver grundutbudet är fullt rimligt. Region Jönköpings län befarar dock att möjligheter att finansiera nya flyglinjer kommer vara mycket begränsade i stora delar av landet eftersom grundförutsättningen är att Trafikverket kan besluta om allmän trafikplikt för den berörda linjen. Så länge detta regelverk inte förändras kommer många potentiella linjer att utestängas.

Risk för övervältring av kostnader på kommuner och regioner

Grundtanken med förslaget är att öppna upp för kommunal eller regional medfinansiering i det statliga utbudet av flyg då det ger möjligheter att förändra utbudet om en region/kommun ser andra behov utifrån deras perspektiv.

Region Jönköpings län ser att det finns en överhängande risk att detta leder till att den ekonomiska bördan även för grundläggande tillgänglighet överförs till kommuner och regioner.

Det statliga anslaget är begränsat och ska fördelas till all upphandlad trafik om nya upphandlingar innebär ökade kostnader måste anslaget ökas i motsvarande grad annars leder det till indragningar och minskat statligt utbud inom upphandlad trafik.

Om det statliga anslaget för upphandlad trafik inte dimensioneras utifrån uppställda kriterier för tillgänglighet utan på årliga budgetförhandlingar anser Region Jönköpings län att detta riskerar leda till en orimlig övervältring av den ekonomiska bördan för att upprätthålla en adekvat trafikering till kommuner och regioner inom inte bara allmän trafikplikt för flyg, utan för alla transportslag. Staten har ett övergripande ansvar för att vidmakthålla tillgänglighet i hela landet. För att säkerställa en grundläggande tillgänglighet bör det statliga anslaget för trafikplikt i större utsträckning baseras på faktiska behov utifrån uppsatta kriterier och att anslagen behöver bli mer långsiktiga och fleråriga. Det är inte rimligt med regional medfinansiering förrän staten tar fullt ansvar för tillgängligheten inom den statliga trafikplikten för flyg.

Grundläggande trygghet och säkerhet förutsätter regionala flygplatser

I Sverige ägs 32 av 42 flygplatser av kommuner och regioner, och de ekonomiska förutsättningarna för de regionala flygplatserna har blivit allt mer ansträngda. Trots att staten har ökat det statliga driftstödet, ligger bördan fortfarande tungt på de kommunala och regionala ägarna för att upprätthålla en grundläggande flyginfrastruktur.

För att klara Sveriges behov av att tillgodose grundläggande behov för säkerhet och krisberedskap krävs ett nät av flygplatser över hela landet. Grundläggande finansiering för flygplatssystemet är därför nära kopplat till frågan om förutsättningarna för att kunna ha en allmän statlig trafikplikt för flyg. Idag ser vi flera kommuner och regioner överväga nedläggning av sina regionala flygplatser på grund av svårigheter att motivera kostnaderna jämfört med annan verksamhet som vård, skola och omsorg. Vi riskerar därför att se flygplatser läggas ned om inte staten tillskjuter resurser för att bibehålla dem.

En grundläggande förutsättning för att säkerställa tillgänglighet och statlig allmän trafikplikt är att det finns flygplatser. Utan flygplatser upphör flygtrafiken, vilket leder till försämrad tillgänglighet. Vid kris eller krig kommer detta även innebära att totalförsvarets behov inte alls kan tillgodoses.

Region Jönköpings län anser att staten, utöver att skapa förutsättningar för tillgänglighet genom statligt upphandlad flygtrafik och möjligheten till regionalt upphandlade flyglinjer, även måste ta ett betydligt större ekonomiskt ansvar för

grundläggande finansiering av flygplatssystemet, särskilt till de regionala flygplatserna.

Rachel De Basso
Ordförande Regionstyrelsen

Promemoria

Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian lämnas förslag som syftar till att kommuner och regioner ska kunna komplettera utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt och på så sätt bidra till att säkerställa tillgänglighet till områden där regelbunden linjetrafik inte kan bedrivas på kommersiella villkor.

Förslagen innebär en möjlighet att medfinansiera statligt upphandlade flyglinjer, exempelvis genom att kommuner eller regioner bekostar fler flygstolar eller fler avgångar. De innebär också en möjlighet att finansiera nya flyglinjer under förutsättning att Trafikverket kan besluta om allmän trafikplikt för linjerna.

För att möjliggöra kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt krävs ändringar i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, bl.a. föreslås ett undantag från den s.k. lokaliseringsprincipen. I promemorian föreslås även en förordning som kompletterar de nya bestämmelserna i lagen om vissa kommunala befogenheter.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 april 2027.

Innehållsförteckning

1	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter	3
2	Förslag till förordning om kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt	5
3	Ärendet och dess beredning	8
4	Kommuner och regioner bör få möjlighet att komplettera utbudet av flyglinjer	8
5	Ett undantag från lokaliseringsprincipen bör införas	11
6	Det finns behov av föreskrifter i förordning	13
7	Konsekvenser	16
8	Ikraftträdande	20
9	Författningskommentar	20
Bilaga 1	Rapportens lagförslag	23
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över Trafikverkets rapport Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt	26

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter

dels att 1 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 11 §, och närmast före 2 kap. 11 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

Det krav på anknytning till kommunens eller regionens område eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) gäller inte vid tillämpning av följande bestämmelser i denna lag:

- 2 kap. 3 § om medfinansiering av vissa projekt,
- 2 kap. 4 § om bistånd till utländska studerande,
- 2 kap. 10 § om kompensation till enskilda inom socialtjänsten,
- 3 kap. 2 § om sjuktransporter,
- 3 kap. 3 § om kollektivtrafik,
- 3 kap. 7 § om samhällsorientering,
- 4 kap. 1 § om turism, och
- 5 kap. om tjänsteexport och internationellt bistånd.

Vid tillämpningen av 2 kap. 1 § om bidrag till byggande av väg och järnväg som staten ansvarar för, till byggande av järnväg som en region ansvarar för och till anläggande av statlig farled *krävs särskilda skäl för undantag från kravet på anknytning.*

Det krävs särskilda skäl för undantag från kravet på anknytning vid tillämpning av

– 2 kap. 1 § om bidrag till byggande av väg och järnväg som staten ansvarar för, till byggande av järnväg som en region ansvarar för och till anläggande av statlig farled, och

– 2 kap. 11 § om finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt.

2 kap.

Finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

11 §

Kommuner och regioner får ingå avtal med

¹ Senaste lydelse 2019:935.

1. staten om att medfinansiera statliga flyglinjer, under förutsättning att flyglinjerna omfattas av allmän trafikplikt som har beslutats i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen, och

2. lufttrafikföretag om att finansiera och utföra lufttrafik på flyglinjer, under förutsättning att flyglinjerna omfattas av allmän trafikplikt som har beslutats i enlighet med förordning (EG) nr 1008/2008 och att bestämmelserna i den förordningen följs.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2027.

2 Förslag till förordning om kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna förordning kompletterar

- 2 kap. 11 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,
- 28 § förordningen (1994:1808) om behöriga myndigheter på den civila luftfartens område, och
- 12 a § första stycket 1 förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Ord och uttryck

2 § I denna förordning betyder

allmän trafikplikt: allmän trafikplikt som har beslutats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen, och

trafikperiod: den period för vilken Trafikverket har upphandlat statliga flyglinjer med allmän trafikplikt.

3 § I denna förordning har uttrycken *flygplats*, *lufttrafik*, *regelbunden lufttrafik* och *lufttrafikföretag* samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008.

Medfinansiering av statliga flyglinjer

4 § Trafikverket ska ge berörda kommuner, regioner, lufttrafikföretag och företrädare för berörda flygplatser tillfälle att inom en viss tid yttra sig över den utredning som verket tar fram inför beslut om allmän trafikplikt för en trafikperiod. Tiden ska vara skäligen och inte kortare än fyra veckor.

5 § En kommun eller region som föreslår medfinansiering av en statlig trafiklinje ska ge in förslaget till Trafikverket senast vid utgången av tiden för yttrande enligt 4 §. Av förslaget ska det framgå vilken flyglinje som berörs, vilka åtgärder som medfinansieringen avser, vilka ändringar som med anledning av åtgärderna behöver göras i den allmänna trafikplikten och underlag som visar att ändringarna är nödvändiga.

6 § Ett förslag om medfinansiering får genomföras endast under förutsättning att det är förenligt med förordning (EG) nr 1008/2008 och att det inte påverkar statens flyglinjer negativt.

7 § Trafikverket ska beräkna kostnaderna för de åtgärder som föreslås av kommunen eller regionen.

8 § Om Trafikverket bedömer att förslaget om medfinansiering går att genomföra och den allmänna trafikplikten kan ändras i enlighet med förslaget, ska Trafikverket underrätta kommunen eller regionen om detta och om kostnaden för de föreslagna åtgärderna.

9 § Om Trafikverket och kommunen eller regionen inte har ingått ett avtal om medfinansiering inom en månad från underrättelsen enligt 8 § får Trafikverket fatta beslut om allmän trafikplikt utan hänsyn till förslaget om medfinansiering.

10 § Av beslutet om allmän trafikplikt ska det framgå

1. att beslutet avser en statlig flyglinje, och
2. vilken kommun eller region som medfinansierar flyglinjen.

Finansiering av icke-statliga flyglinjer

11 § Ett förslag från en kommun eller region om att allmän trafikplikt ska införas på en regional, interregional eller internationell flyglinje får när som helst under en trafikperiod ges in till Trafikverket. Till förslaget ska bifogas underlag som visar att förutsättningarna för allmän trafikplikt enligt förordning (EG) nr 1008/2008 är uppfyllda.

12 § Trafikverket ska pröva om den föreslagna allmänna trafikplikten är förenlig med förordning (EG) nr 1008/2008.

13 § Om Trafikverket beslutar om allmän trafikplikt för en icke-statlig flyglinje ska följande framgå av beslutet:

1. att det avser en icke-statlig flyglinje,
2. giltighetstiden för den allmänna trafikplikten,
3. vilken kommun eller region som har föreslagit den allmänna trafikplikten,
4. att kommunen eller regionen ska följa artikel 16.9, 16.10, 16.12 och 17 i förordning (EG) nr 1008/2008,
5. att beslutet om allmän trafikplikt kan komma att omprövas om bestämmelserna som anges i förordning (EG) nr 1008/2008 och övriga villkor som syftar till att följa bestämmelserna i den förordningen inte följs,
6. att en allmän trafikplikt ska anses ha upphört att gälla i enlighet med artikel 16.11 i förordning (EG) nr 1008/2008 om ingen regelbunden lufttrafik har utförts under en period av tolv månader på den flyglinje som omfattas av en sådan trafikplikt, och
7. att den information som kommunen eller regionen lämnar till kommissionen i enlighet med artikel 17.9 i förordning (EG) nr 1008/2008 även ska lämnas till Trafikverket.

Omprövning

14 § Trafikverket ska, i enlighet med artikel 18 i förordning (EG) nr 1008/2008, ompröva ett beslut om allmän trafikplikt om det strider mot unionsrätten eller om nationella regler för genomförande av unionsrätten inte följs.

Överklagande

15 § Trafikverkets beslut om allmän trafikplikt för icke-statliga flyglinjer får överklagas till regeringen.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2027.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen gav i april 2024 Trafikverket i uppdrag att utreda, förbereda och vidta nödvändiga åtgärder för att ge kommunala och regionala myndigheter möjlighet att komplettera det statliga utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt (LI2024/00920). Trafikverket redovisade uppdraget den 31 januari 2025 i rapporten Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt. Rapportens lagförslag finns i *bilaga 1*. Rapporten har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissvaren finns tillgängliga i Landsbygds- och infrastrukturdepartementet (LI2025/00230).

I denna promemoria utvecklar Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Trafikverkets förslag genom att föreslå ändringar i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter och en ny förordning om kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt.

4 Kommuner och regioner bör få möjlighet att komplettera utbudet av flyglinjer

Promemorians förslag

Kommuner och regioner ska få möjlighet att ingå avtal med staten om att medfinansiera statliga flyglinjer under förutsättning att flyglinjerna omfattas av allmän trafikplikt som har beslutats i enlighet med EU:s lufttrafikförordning. De ska även få finansiera och ingå avtal med lufttrafikföretag om att utföra lufttrafik på flyglinjer under förutsättning att flyglinjerna omfattas av allmän trafikplikt som har beslutats i enlighet med EU-förordningen och att bestämmelserna i den förordningen följs.

Rapportens förslag

Rapportens förslag överensstämmer delvis med promemorians. I rapporten föreslås en helt ny lag med bestämmelser om finansiering av flyglinjer. I rapporten finns inget förslag om undantag från lokaliseringsprincipen.

Remissinstansernas synpunkter på rapportens förslag

Flertalet remissinstanser är positiva till att rapportens förslag möjliggör kompletteringar av flygutbudet, men uttrycker en oro för att kostnader för att tillhandahålla flygtrafik med allmän trafikplikt i Sverige förskjuts från staten till kommuner och regioner.

Konkurrensverket befarar att rapportens förslag kan göra flygbolag mindre benägna att ta den affärsmässiga risk som det innebär att starta en ny flyglinje och att varje beslut om allmän trafikplikt innebär en begränsning av den fria marknaden.

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att finansiering av allmän trafikplikt för flyglinjer kan komma att utgöra statsstöd, att rapportens förslag kommer att föranleda behov av mer statsstödsvägledning till kommuner

och regioner och att finansieringen bör undantas från 2 kap. 8 § kommunallagen (2017:725).

Svenska Regionala Flygplatser avstyrker rapportens förslag om medfinansiering av statliga flyglinjer, men är positiva till förslaget att regioner och kommuner själva kan handla upp flygtrafik.

Sollefteå och Östersunds kommuner avstyrker rapportens förslag.

Skälen för promemorians förslag

Kommunernas och regionernas inflytande bör öka

Ett väl fungerande, långsiktigt hållbart och tillförlitligt transportsystem, där alla trafikslag utvecklas och bidrar till de transportpolitiska målen är en förutsättning för att hela Sverige ska fungera. Sverige är ett avlångt land som ligger i utkanten av Europa. Avstånden är stora såväl inom landet som till destinationer och områden som är viktiga för svenskt näringsliv. Flyget erbjuder snabba transporter som överbryggar stora fysiska avstånd, vilket möjliggör för privatpersoner och företag att kunna bo, leva och verka i hela landet. Transportsystemets funktionssätt och utveckling har stor betydelse för förutsättningarna för den regionala utvecklingen och tillväxten. Inom några år finns möjligheter att elflyg kan innebära hållbara transportlösningar för glesbefolkade områden.

Den regelbundna flyglinjetrafiken ska som utgångspunkt bedrivas på kommersiella villkor. I vissa fall är det dock inte möjligt. Det kan i dessa situationer finnas behov av att inrätta flyglinjer med s.k. allmän trafikplikt för att säkerställa olika regioners tillgänglighet till andra regioner i Sverige eller andra länder. Regler för allmän trafikplikt finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen (i fortsättningen EU:s lufttrafikförordning) och trafikplikten ska beslutas av EU:s medlemsstater. Det är upp till varje medlemsstat att bestämma vem eller vilka som får besluta om trafikplikten och upphandla flyglinjer. I Sverige är det Trafikverket som har dessa uppgifter och upphandlingen av flygtrafiken är statligt finansierad.

Nationella och regionala perspektiv kan skilja sig åt när allmän trafikplikt ska beslutas. Det är viktigt att kommuner och regioner kan få vara med och bidra till en förbättring av tillgängligheten till och från sina regioner. De bör därför ges möjlighet att komplettera utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt. En förutsättning bör vara att de tar fullt kostnadsansvar för det kompletterande utbudet.

De flesta remissinstanserna är positiva till ett ökat inflytande. Det framgår dock av remissvaren att det finns en oro för att kostnader ska skjutas över från stat till kommuner och regioner. Avsikten är inte att förslagen ska innebära en lättnad i det statliga ansvaret. Syftet är i stället att införa det lagstöd som krävs för att kommuner och regioner frivilligt ska kunna bidra till förbättrade kommunikationer med flygtrafik i ett område. I dag är det inte möjligt.

Regler för allmän trafikplikt finns i en EU-förordning

I artikel 16 och 17 EU:s lufttrafikförordning finns bestämmelser om allmän trafikplikt för flyget. I korthet innebär regleringen att en medlemsstat

får införa allmän trafikplikt med regelbunden lufttrafik mellan en flygplats i gemenskapen och en flygplats i exempelvis ett ytterområde i medlemsstaten. Flyglinjen ska anses väsentlig för den ekonomiska och sociala utvecklingen i den aktuella regionen. Trafikplikten får införas endast om det är nödvändigt för att säkerställa ett minimiutbud av regelbunden lufttrafik. I EU:s lufttrafikförordning finns ett antal kriterier som medlemsstaten ska beakta vid bedömningen om allmän trafikplikt ska införas. Kommissionen har genom ett tillkännagivande meddelat icke bindande riktlinjer för tolkning av lufttrafikförordningen, Tolkningsriktlinjer till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 – Allmän trafikplikt (PSO) (2017/C 194/01).

Trafikverkets ansvar för den allmänna trafikplikten regleras i 12 a § första stycket 1 förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket och i 28 § förordningen (1994:1808) om behöriga myndigheter på den civila luftfartens område. Beslut om allmän trafikplikt för statligt finansierade flyglinjer fattas av Trafikverket för en trafikperiod om fyra år i taget. Nästa avtalsperiod sträcker sig från oktober 2027 till oktober 2031.

Fler avgångar och helt nya flyglinjer bör möjliggöras

Utbudet av flyglinjer bör kunna kompletteras genom att kommuner och regioner får vara med och finansiera statliga flyglinjer med allmän trafikplikt. Det bör också kunna kompletteras genom att allmän trafikplikt införs för nya flyglinjer som kommuner eller regioner själva finansierar och upphandlar.

När det gäller medfinansieringen av statliga flyglinjer så kan den exempelvis omfatta fler flygstolar eller ytterligare avgångar. Det bör införas en ordning där kommunerna och regionerna får lämna förslag till Trafikverket om vilka kompletteringar som önskas. Förslaget måste lämnas innan verket upphandlar statliga flyglinjer för en trafikperiod. Det är nämligen beslutet om allmän trafikplikt och omfattningen av den plikten som styr vilken trafik som får upphandlas. För att ett avtal om medfinansiering ska kunna tecknas, måste förslaget om kompletteringar vara förenligt med kraven för allmän trafikplikt i EU:s lufttrafikförordning.

En komplettering av flygtrafikutbudet genom att kommunerna eller regionerna finansierar och upphandlar nya flyglinjer bör kunna göras när som helst under en trafikperiod. En grundförutsättning är att Trafikverket kan besluta om allmän trafikplikt för den föreslagna linjen. Beslutet ska fattas i enlighet med EU:s lufttrafikförordning. Om Trafikverket beslutar om allmän trafikplikt för den linje som förslaget omfattar, bör den fortsatta hanteringen gå över till kommuner och regioner som får upphandla trafiken. Kommuner och regioner måste följa kraven i EU:s lufttrafikförordning, som bl.a. gäller offentligt anbudsförfarande.

De kompetenshöjande bestämmelserna bör tas in i lagen om vissa kommunala befogenheter

I Trafikverkets rapport föreslås en helt ny lag för att ge kommuner och regioner den befogenhet som krävs för finansiering av flyglinjer, men samtidigt utesluter inte verket att sådana bestämmelser går att arbeta in i lagen om vissa kommunala befogenheter.

Bestämmelser om kommunala befogenheter var före 2009 utspridda i ett antal smålagar men sammanfördes i en gemensam lag med det huvudsakliga syftet att området skulle bli lättare att överblicka, se propositionen Kommunala kompetensfrågor m.m. (prop. 2008/09:21). Att föreslå en helt ny lag skulle därför motverka syftet och minska överskådligheten igen. I lagen om vissa kommunala befogenheter finns dessutom redan bestämmelser om kommuners och regioners möjlighet att lämna bidrag som rör infrastruktur och kommunikationer, bl.a. till byggande av statlig väg, järnväg och farled. Det undantag från lokaliseringsprincipen som krävs för att förslaget om finansiering av flyglinjer ska kunna genomföras (se nästa avsnitt) bör inte heller placeras i någon annan författning än lagen om kommunala befogenheter.

Förhållandet till 2 kap. 2 och 8 §§ kommunallagen

Förslaget i promemorian innebär att kommuner och regioner får utvidgad befogenhet att finansiera och upphandla nya flyglinjer med allmän trafikplikt. Eftersom det är Trafikverket som har den uppgiften i dag innebär den föreslagna bestämmelsen en utvidgning av kompetensen i förhållande till 2 kap. 2 § kommunallagen (2017:725) där det anges att kommuner och regioner inte får ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller någon annan ska ha hand om. Den föreslagna bestämmelsen innebär även en utvidgning av kompetensen i förhållande till 2 kap. 8 § kommunallagen. Enligt den bestämmelsen får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare – här lufttrafikföretag – lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det.

Statsstöd

Utgångspunkten är att flygtrafik ska bedrivas på kommersiella villkor. Rätten för en medlemsstat att finansiera flyglinjer med allmän trafikplikt följer av EU:s lufttrafikförordning (artiklarna 16 och 17). Att villkoren i lufttrafikförordningen efterlevs innebär dock inte per automatik att den ersättning som utbetalas till ett flygbolag är förenlig med statsstödsreglerna. Både Trafikverket och *Upphandlingsmyndigheten* konstaterar att finansiering av allmän trafikplikt för flyglinjer kan komma att utgöra statsstöd. Kommuner och regioner måste alltså tillämpa kravet på offentligt anbudsförfarande i artikel 17 i EU:s lufttrafikförordning men även bedöma om det kan vara aktuellt att tillämpa EU:s statsstödsregelverk.

5 Ett undantag från lokaliseringsprincipen bör införas

Promemorians förslag

Det ska krävas särskilda skäl för undantag från kravet på anknytning till kommunens eller regionens område eller dess medlemmar vid tillämpning av bestämmelserna om kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt.

Rapportens förslag

I rapportens finns inget förslag om undantag från lokaliseringsprincipen.

Skälen för promemorians förslag

Ett uttryckligt undantag från lokaliseringsprincipen bör införas

Kommuner och regioner får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller regionens område eller deras medlemmar. Kravet på anknytning kallas för lokaliseringsprincipen och regleringen finns i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725).

Lokaliseringsprincipen innebär inte ett förbud mot allt engagemang utanför en kommuns eller regions område. Enligt praxis måste det dock i ett enskilt fall kunna visas på en nytta som står i proportion till kostnaden för engagemanget. Det är den enskilda kommunen eller regionen som har behövt påvisa nyttan med insatsen.

I 1 kap. 2 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter finns uttryckliga undantag från lokaliseringsprincipen bl.a. i fråga om bidrag till byggande av väg och järnväg och till anläggande av statlig farled. När kompetensregeln för bidrag till väg och järnväg infördes ansåg regeringen att det krävdes ett uttryckligt undantag både med hänsyn till den ökande omfattningen av samverkan över kommun och landstingsgränser vad gäller infrastruktur, och med hänsyn till att rättsläget för sådana infrastruktursatsningar ansågs oklar (prop. 2008/09:21, s. 37). Samma bedömning gjordes när undantaget från lokaliseringsprincipen för bidrag till byggande av statlig farled infördes (prop. 2012/13:153, s. 18).

Det finns därför goda skäl att införa ett uttryckligt undantag även för kommuners och regioners bidrag till finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt. Det är en transportlösning som bedöms få stor regional betydelse och vara till nytta för ett större område än en enskild kommun. Det vore olyckligt om kommunala och regionala satsningar på flyglinjer med allmän trafikplikt skulle leda till ett oklart rättsläge och komplicerade proportionalitetsbedömningar i domstol.

Det bör krävas särskilda skäl för undantag från lokaliseringsprincipen

På samma sätt som gäller för bidrag till väg, järnväg och farleder bör det krävas särskilda skäl för att undantag från lokaliseringsprincipen ska få göras vid finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt. De skäl som enligt tidigare förarbeten bör motivera undantag är bl.a. att det projekt som bidraget ges till ska ha regional nytta för ett större område än varje enskild kommun och att den nya trafiklösningen måste medföra markant förbättrade kommunikationsmöjligheter i området (prop. 2008/09:21 s. 38 och prop. 2012/13:153 s. 19). Som exempel nämns att den kan bidra till kraftigt förbättrade transportmöjligheter som underlättar arbetspendling, skapa större arbetsmarknadsregioner, men också främja företagsetableringar och utveckling av befintliga företag. Det anges också att bidrag från en kommun eller ett landsting inte får ges till projekt i en helt annan del av landet.

De exempel på särskilda skäl som redovisas ovan bör gälla även i fråga om undantag från lokaliseringsprincipen för de nu aktuella flyglinjerna. Vad som i övrigt kan utgöra särskilda skäl får, vilket anges i de nämnda

förarbetena, avgöras i praxis och kan vid rättstillämpningen också komma att förändras beroende på utvecklingen i samhället.

6 Det finns behov av föreskrifter i förordning

Promemorians förslag

Det finns behov av föreskrifter som kompletterar ändringarna i lagen om vissa kommunala befogenheter.

Rapportens förslag

I rapporten finns inget förordningsförslag. Flera av de bestämmelser som föreslås i rapportens lagförslag motsvarar i sak promemorians förslag om en ny förordning.

Remissinstanserna

Flera remissinstanser är positiva till att Trafikverkets beslut rörande icke-statliga linjer ska gå att överklaga till regeringen, däribland *Halmstads, Karlstads, Malung-Sälens, Skellefteå och Sollefteå kommuner, Region Skåne och Sveriges Kommuner och Regioner*. Konkurrensverket bedömer att reglerna om medfinansiering ställer stora krav på Trafikverkets förmåga att uppskatta kostnaderna för de utökade kraven så att det inte blir en form av subvention. Det är också flera remissinstanser som har synpunkter på delar av Trafikverkets rapport som inte avser författningsförslag, bl.a. gäller det de tillgänglighetskriterier för beslut om allmän trafikplikt som Trafikverket identifierat och redovisar i bilaga 1 till rapporten.

Skälen för promemorians förslag

Det krävs kompletterande föreskrifter för prövningen hos Trafikverket

De ändringar som föreslås i lagen om vissa kommunala befogenheter gäller den utökade kompetensen för kommuner och regioner. Sådana bestämmelser måste finnas i lag (8 kap. 2 § 3 regeringsformen). Regler som inte faller inom det området och regler om verkställighet kan dock finnas i förordning (8 kap. 7 § regeringsformen). En ny förordning med förfaranderegler som styr processen hos Trafikverket bör därför tas fram.

Det är inte aktuellt att reglera de tillgänglighetskriterier för beslut om allmän trafikplikt som Trafikverket identifierat och redovisar i bilaga 1 till rapporten och som flera remissinstanser uttalar sig om. Utgångspunkten är, som hittills, att Trafikverket vid sin prövning i sak ska följa kraven i EU-lagstiftningen. Skillnaden är att bedömningar framöver kan komma att behöva göras av de förslag som kommer in från kommuner och regioner.

Processen för förslag om medfinansiering av statliga flyglinjer

Förslagen om medfinansiering av statliga flyglinjer och finansiering av nya icke-statliga flyglinjer behöver behandlas på olika sätt både i tid och till innehåll beroende på vilken typ av engagemang det rör sig om.

Om förslaget rör medfinansiering, exempelvis av fler flygstolar eller avgångar, behöver det komma in till Trafikverket innan Trafikverket beslutar om allmän trafikplikt för den aktuella trafiklinjen. Inledningsvis bör det därför regleras i förordningen att Trafikverket, innan beslut fattas om allmän trafikplikt för en trafikperiod, ska ge berörda kommuner och regioner tillfälle att yttra sig över den utredning som verket tar fram inför beslutet. Även lufttrafikföretag och flygplatser bör få tillfälle att yttra sig. Längden på remisstiden bör bestämmas av Trafikverket. Ett förslag om medfinansiering bör komma in till Trafikverket senast vid remisstidens utgång.

Inför prövningen av ett förslag om medfinansiering behöver vissa uppgifter finnas. Kommunen eller regionen bör därför ange vilken statlig flyglinje som berörs, vilka åtgärder som medfinansieringen avser, vilka ändringar som med anledning av åtgärderna behöver göras i den allmänna trafikplikten och underlag som visar att ändringarna är nödvändiga. När uppgifterna kommit in till Trafikverket, ska Trafikverket kontrollera att de föreslagna ändringarna inte påverkar statens flyglinjer negativt och att de är förenliga med EU:s lufttrafikförordning. Om inte dessa förutsättningar är uppfyllda, kan föreslagna åtgärder inte genomföras.

I rapporten föreslår Trafikverket att kostnaden för de åtgärder som medfinansieringen avser ska beräknas och meddelas kommunen eller regionen så att ett avtal kan ingås innan verket upphandlar trafiken. Förslaget innebär att den slutliga kostnaden för föreslagna åtgärder kan bli högre eller lägre än vad som beräknats. Trafikverket motiverar sitt förslag med vikten av förutsägbarhet och att det är rimligt att staten tar det ekonomiska ansvaret för en ökad kostnad, eftersom flyglinjer som kan komma i fråga för medfinansiering i huvudsak är ett statligt ansvar. Myndigheten menar även att det varken före eller efter upphandlingen av trafiken, går att säkerställa exakt hur stor del av en kostnadsökning som är hänförlig till de ändrade kraven.

Trafikverkets bedömningar är rimliga. Förutsägbarheten för kommuner och regioner bör ges företräde, särskilt mot bakgrund av att det inte heller i efterhand kommer att gå att säkerställa hur stor del av kostnaderna som kan hänföras till de föreslagna åtgärderna. Som *Konkurrensverket* påpekar i sitt remissyttrande är det dock viktigt att Trafikverkets beräkning av de ökade kostnaderna med anledning av tillkommande krav är så precisa som möjligt så att det säkerställs att kostnader inte subventioneras.

När Trafikverket har underrättat kommunen eller regionen om kostnader och att de föreslagna åtgärderna är möjliga att genomföra, ska ett avtal om medfinansiering ingås (jfr 2 kap. 11 § 1 förslaget om ändring av lagen om vissa kommunala befogenheter). För att inte Trafikverkets beslut om allmän trafikplikt för en statlig flyglinje ska fördröjas, bör en tidsram för avtalet bestämmas. Utgångspunkten bör vara förslaget i Trafikverkets rapport. Ett avtal bör ingås inom en månad från underrättelsen om kostnaden och om att medfinansiering är möjlig. Om Trafikverket och kommunen eller regionen inte har ingått ett avtal om medfinansiering inom

den tiden bör Trafikverket kunna fatta beslut om allmän trafikplikt utan hänsyn till förslaget om medfinansiering.

Det bör framgå av ett beslut om allmän trafikplikt ifall det avser en statlig flyglinje som en kommun eller region medfinansierar, och vilken kommun eller region det rör sig om.

Processen för förslag om finansiering av en ny icke- statlig flyglinje

Ett förslag från en kommun eller region om finansiering av en ny icke-statlig flyglinje bör när som helst under en trafikperiod kunna ges in till Trafikverket. När ett sådant förslag kommer in ska verket pröva om den föreslagna trafiklinjen kan omfattas av allmän trafikplikt enligt EU:s lufttrafikförordning. Kommunen eller regionen behöver därför bifoga ett underlag som visar att förutsättningarna för allmän trafikplikt enligt EU-förordningen är uppfyllda. Om den föreslagna linjen inte uppfyller kraven, kan förslaget inte bifallas. Om kraven uppfylls, bör det framgå av Trafikverkets beslut att det rör en icke-statlig trafiklinje för en viss kommun eller region och giltighetstiden för den allmänna trafikplikten, att vissa artiklar i EU:s luftfartsförordning ska följas och att beslutet om allmän trafikplikt kan omprövas (se nedan). Vidare bör det krävas att den som föreslagit linjen ska lämna samma information till Trafikverket och kommissionen i enlighet med EU:s lufttrafikförordning (artikel 17.9).

När Trafikverket har fattat beslut om allmän trafikplikt för den föreslagna linjen går all vidare hantering över till kommunen eller regionen. Det framgår av förslaget om ändring av lagen om vissa kommunala befogenheter att de måste följa bestämmelserna i EU:s lufttrafikförordning i den fortsatta processen. Det innebär bl.a. krav på offentligt anbudsförfarande vid upphandling (artikel 17).

Beslut att avslå förslag om allmän trafikplikt för en icke-statlig flyglinje bör kunna överklagas

Trafikverket föreslår att ett beslut om att avslå förslag till allmän trafikplikt för en icke-statlig flyglinje ska kunna överklagas till regeringen. Motiveringen är att ett överklagande inte skulle inverka negativt på verkets förutsättningar att uppfylla sitt uppdrag och att bedömningen av vad som är lämpligt ur ett nationellt perspektiv slutligt bör avgöras av regeringen. Däremot anser Trafikverket att det inte ska gå att överklaga avslag på beslut om medfinansiering av statliga flyglinjer. Verket gör bedömningen att förändringar av ett sådant beslut skulle kunna få påverkan på myndighetens förutsättningar att uppfylla sitt uppdrag. Bland annat skulle det kunna innebära att arbetet med upphandling försenas då det inte skulle vara klart vilka krav som ska gälla. Trafikverket påpekar att ett överklagande dessutom skulle kunna påverka samtliga linjer eftersom alla linjer upphandlas i en upphandling för att möjliggöra kostnadseffektiva anbud med s.k. samslingning (att två linjer med allmän trafikplikt flygs tillsammans med ett flygplan).

Ett beslut om att avslå förslag om allmän trafikplikt för en icke-statlig flyglinje bör kunna överklagas. Det kan finnas nationella perspektiv som lämpligen bör beaktas vid prövningen av ett sådant ärende. Av EU:s lufttrafikförordning framgår exempelvis att proportionaliteten mellan en pla-

nerad trafikplikt och en berörd regions behov av ekonomisk utveckling ska beaktas (artikel 6.3 a). Flera remissinstanser är positiva till förslaget.

Frågorna som ska bedömas vid prövningen av allmän trafikplikt är till stor del av lämplighetskaraktär och överprövningen bör därför göras av regeringen. Däremot bör det, i linje med Trafikverkets bedömning, inte införas någon möjlighet att överklaga beslut om att avslå förslag om medfinansiering av statliga flyglinjer.

Omprövning av beslut enligt EU:s lufttrafikförordning

Enligt EU:s lufttrafikförordning ska medlemsstaterna säkerställa att beslut som har fattats enligt artiklarna 16 och 17 kan omprövas om de strider mot unionsrätten eller nationella regler som genomför den rätten (artikel 18). Det bör därför införas en bestämmelse i den föreslagna förordningen som ger Trafikverket möjlighet att ompröva beslut av det slaget som anges i artikeln. Det torde främst vara beslut om allmän trafikplikt för de icke-statliga flyglinjerna som kan komma i fråga för sådan omprövning. Det bör anges i beslutet om allmän trafikplikt som rör sådana flyglinjer att det kan komma att omprövas för det fall att bestämmelserna som anges i EU:s lufttrafikförordning och övriga villkor som syftar till att följa bestämmelserna i den förordningen inte följs.

Om beslutet om allmän trafikplikt omprövas kan det få konsekvenser för avtal som en kommun eller region har ingått med ett lufttrafikföretag om att utföra lufttrafik. Anvisningar för en sådan situation finns i artikel 17.3 i EU:s lufttrafikförordning. Enligt den artikeln ska ett erbjudande att delta i ett offentligt anbudsförfarande och senare kontrakt bland annat omfatta de krav som gäller för den allmänna trafikplikten, regler för ändring och hävning av kontraktet, särskilt med hänsyn till oförutsedda förändringar, och sanktioner om kontraktet inte uppfylls. Kraven i EU:s lufttrafikförordning måste följas av kommuner och regioner. Det framgår av förslaget om ändring i lagen om vissa kommunala befogenheter.

7 Konsekvenser

Promemorians bedömning

Förslagen bedöms få positiva konsekvenser för kommuner och regioner och för flygbolag som har förutsättningar att lägga anbud vid en upphandling. Förslagen bedöms inte leda till annat än marginella kostnader för myndigheter och domstolar och bedömningen är dessa kostnader ryms inom ramen för befintliga anslag. Om antalet flygningar ökar genom förslagen bedöms klimatutsläppen från inrikesflyg bli något högre.

Rapportens bedömning

Rapportens bedömning överensstämmer i huvudsak med promemorians. I rapporten görs inte bedömningen att eventuella kostnader för myndigheter och domstolar blir marginella och ryms inom ramen för befintliga anslag.

Remissinstanserna

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar och rekommenderar att den kompletteras med en analys av lokala och nationella effekter om ett par kommuner eller regioner eller flera kommuner eller regioner väljer att nyttja möjligheten till nya flyglinjer.

Beskrivning av förslagen och de problem som förslagen syftar till att komma till rätta med

Förslagen syftar till att kommuner och regioner ska kunna komplettera utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt och på så sätt bidra till ökad tillgänglighet till områden där regelbunden linjetrafik inte kan bedrivas på kommersiella villkor. Det krävs lagändringar för att ge kommuner och regioner den möjligheten. Det behövs även en förordning som reglerar hanteringen hos Trafikverket.

Alternativa lösningar

Om ingen åtgärd vidtas kommer processen för införande av allmän trafikplikt och upphandling av flygtrafik att se likadan ut som i dag, dvs. kommuner och regioner kommer även fortsättningsvis att sakna möjlighet att upphandla eller bekosta flygtrafik.

Några alternativa tillvägagångssätt än att genomföra författningsregleringar för att möjliggöra för kommuner eller regioner att påverka de statliga flyglinjerna med allmän trafikplikt har inte identifierats. Utan författningsregleringar finns ingen sådan möjlighet.

När det gäller de icke-statliga flyglinjerna framhåller Trafikverket att ett alternativ är att kommuner och regioner självständigt beslutar om införande av allmän trafikplikt och därefter upphandlar trafiken på linjerna. En fördel skulle vara att kommuner och regioner då ges full rådighet över hela processen, inte bara upphandling och avtalsförvaltning. En nackdel, menar Trafikverket, skulle vara att det är svårt att göra en samlad analys av behov av enskilda flyglinjer om beslutanderätten är fördelad över samtliga kommuner och regioner. Det finns också en risk för väldigt olika tolkning av vad som är ett minimiutbud på varje linje och Trafikverket framhåller att och det då kan bli svårt att säkerställa förenlighet med EU:s lufttrafikförordning.

Ett annat alternativt tillvägagångssätt som Trafikverket identifierat är att verket beslutar om allmän trafikplikt och därefter upphandlar trafiken även på icke-statliga linjer. Trafikverket ser dock inga fördelar med ett sådant förfarande. En nackdel är däremot att Trafikverket i stor utsträckning skulle vara beroende av att samråda med kommunen eller regionen i egenkap av faktisk beställare av trafiken. En sådan hantering framstår som onödigt administrativt betungande för alla berörda, anser Trafikverket. Det skulle även bli mer tidskrävande än om kommunen eller regionen själv upphandlar trafiken och därigenom fördröja den tidpunkt då flygtrafiken kan vara på plats. Det är heller inte motiverat att begränsa rådigheten för den som är faktisk beställare och finansiär av trafiken på sådant sätt.

De alternativa lösningar som Trafikverket redovisar i sin rapport bör inte genomföras. Det bör fortsatt vara Trafikverket som beslutar om allmän trafikplikt. En enhetlig tillämpning av EU:s lufttrafikförordning skulle

annars äventyras. Efter beslut om allmän trafikplikt bör det vara kommuner och regioner som tar över processen. En förutsättning för nya flyglinjer är ju att kommunen eller regionen tar på sig fullt kostnadsansvar och då bör de också fullt ut ansvara för upphandling och avtalsförvaltning.

Konsekvenser för Trafikverket

Förslaget i förordningen innebär att kommunen eller regionens kostnad till följd av de utökade kraven vid medfinansiering beräknas på förhand, innan Trafikverket upphandlar trafiken. Det är dock först efter anbudsutvärdering som Trafikverket vet vad kostnaden för trafiken faktiskt landar på. Det finns inget förslag om justering av den ersättning som kommuner eller regioner ska utge beroende på utfallet i upphandlingen. Orsaken är att det inte går att säkerställa exakt hur stor del av kostnadsökningen som beror på de ändrade kraven. Förslaget innebär därför att Trafikverket tar risken för att trafiken blir dyrare än beräknat. Trafikverket tilldelas ett anslag för trafikavtal som är gemensamt för alla trafikslag. Förslaget innebär en ökad risk att de medel som Trafikverket tilldelats för trafikavtal inte räcker för att bekosta flygtrafiken på de statliga linjerna om åtgärderna till följd av medfinansieringen blir dyrare än beräknat. Trafikverket ser en risk för att man tvingas prioritera mellan de olika flyglinjerna för att välja ut vilka linjer de tilldelade medlen ska användas till, alternativt prioritera bort trafik inom andra trafikslag.

Det kommer att vara viktigt att Trafikverkets beräkning av de ökade kostnaderna med anledning av tillkommande krav bygger på god kunskap om flygupphandlingars kostnader och är så precisa som möjligt. Utfallet av upphandlingarna kommer att kunna gå åt båda hållen, att Trafikverket betalar mer än vad de tillkommande kraven faktiskt kostar eller att kommunen betalar mer. Det kommer dock inte att gå att i efterhand se vilken part som fick betala för mycket.

För det fall kommuner och regioner nyttjar den föreslagna möjligheten att bekosta och upphandla regelbunden flygtrafik uppstår ett ökat resursbehov hos Trafikverket. Det krävs resurser för att hantera förslag från kommuner och regioner om utökade krav i de statliga linjerna och om införande av allmän trafikplikt på ytterligare, icke-statliga, linjer. Frågan om kostnader har ställts till Trafikverket som meddelat att de sannolikt kommer att variera ganska mycket mellan åren. Ansökningar om utökning av allmän trafikplikt kommer att kunna göras vart fjärde år inför ny upphandling. Ansökningar om andra linjer kan komma varje år. Utifrån en översiktlig beräkning uppskattar verket att det behövs cirka 30 procent av en årsarbetskraft i genomsnitt, vilket skulle motsvara cirka 300 000 kronor om året. Kostnaden ryms inom ramen för befintligt anslag.

Konsekvenser för domstolar

Trafikverket anger i sin rapport att ett genomförande av förslaget skapar förutsättningar för fler upphandlingar av flygtrafik på icke-statliga linjer och det därför inte är osannolikt att antalet överklaganden ökar. Eftersom det inte är möjligt att förutse hur många kommuner eller regioner som har för avsikt att utnyttja möjligheten och genomföra en upphandling är bedömningen i nuläget att måltillströmningen bör bli mycket begränsad och

inte leda till annat än marginella kostnader för domstolarna. Eventuella kostnader bör rymmas inom ramen för befintliga anslag.

Konsekvenser för kommuner och regioner

Genom förslaget ges kommuner och regioner befogenhet att vid behov komplettera det statliga utbudet av flygtrafik. Det är alltså fråga om en möjlighet, och inte en skyldighet, för kommuner och regioner att bekosta ytterligare trafik.

Kommuner och regioner ska enligt förslaget ta fullt kostnadsansvar för den tillkommande trafiken, men det är enbart om möjligheten nyttjas som kostnader uppstår. Om möjligheten till medfinansiering av statliga flyglinjer nyttjas kommer det att vara fråga om kostnader dels i form av ersättning för exempelvis fler flygavgångar och dels administrativa kostnader kopplat till de resurser som krävs för hantering av ansökningar till Trafikverket. För icke-statliga linjer kommer det, utöver ersättning till lufttrafikföretag, även att uppstå administrativa kostnader för de resurser som krävs för hantering av upphandling och avtalsförvaltning. Det går dock inte i nuläget att uppskatta storleken på kostnaderna då de beror på i vilken omfattning kommuner och regioner utnyttjar möjligheten att komplettera flygutbudet och på förutsättningarna i det enskilda fallet.

Konsekvenser för företag

Trafikverket bedömer i sin rapport att det inte är möjligt att i nuläget uppskatta vilken inverkan ett införande av allmän trafikplikt på ytterligare linjer kan få för flygmarknaden och befintlig flygtrafik. Det beror på att det inte är möjligt att förutse hur många kommuner eller regioner som har för avsikt att utnyttja möjligheten och hur många flyglinjer som faktiskt får allmän trafikplikt i slutändan. Det skulle därför vara begränsad nytta att genomföra en sådan analys som *Regelrådet* föreslår. Trafikverket gör dock vissa bedömningar i rapporten. Enligt verkets mening går det sannolikt inte att utesluta att negativ inverkan kan uppstå för såväl statliga som kommersiella flyglinjer samt flygmarknaden som sådan. Allmän trafikplikt är i sig själv ett ingrepp i marknaden i och med att flygbolag inte kan trafikera linjen fritt i den omfattning som flygbolaget vill och därmed utgör ett hinder för befintlig, eller start av ny trafik. Med fler offentligt upphandlade linjer menar verket att risken ökar för att dessa linjer tar resenärer från linjer som inte är upphandlade och undergräver lönsamheten för den trafiken.

I rapporten gör Trafikverket bedömningen att de flygbolag som har förutsättningar att lägga anbud har fler möjligheter att få ett avtal vid en upphandling, vilket är positivt för dessa flygbolag. På kort och eventuellt även lång sikt skulle det dock, enligt verket, kunna få negativa konsekvenser såsom att det inte finns tillräckligt med aktörer med lämpliga flygplan. Beroende på om flygbolagen uppfattar kommuner och regioners engagemang som långsiktigt eller inte, kan det även påverka om man är villig att införskaffa fler flygplan för att möta behovet.

Beträffande flygmarknaden bedömer Trafikverket att direktlinjer till utrikes destinationer kan komma att försvaga Arlanda men också komma att påverka befintliga linjer till och från Arlanda.

Konsekvenser för miljö och klimat

Förslagen innebär bl.a. en möjlighet att finansiera nya flyglinjer. Om antalet flygningar ökar bedöms det leda till något högre utsläpp av växthusgaser.

Konsekvenser för statens budget

Förslaget kan innebära att vissa flygplatser får mer trafik. Detta bedöms ha endast en mindre påverkan på flygplatsernas ekonomi och påverkar ej storleken på det anslag i statsbudgeten som finansierar ersättning till kommunala och privata flygplatser. Förslaget innebär en ökad risk att de medel som Trafikverket tilldelats för trafikavtal inte räcker för att bekosta flygtrafiken på de statliga linjerna om åtgärderna till följd av medfinansieringen blir dyrare än beräknat.

8 Ikraftträdande

Promemorians förslag

Lagändringarna och den nya förordningen ska träda i kraft den 1 april 2027.

Rapportens förslag

I rapporten finns inget förslag på datum för ikraftträdande.

Skälen för promemorians förslag

Beslut om allmän trafikplikt för statliga flyglinjer fattas av Trafikverket för en trafikperiod om fyra år i taget. Eftersom nästa avtalsperiod avser åren 2027–2031 kommer förslagen i promemorian inte att påverka de statliga flyglinjer som upphandlas för den perioden. Ett ikraftträdande i närtid kommer däremot att kunna påverka möjligheten för kommuner och regioner att finansiera och upphandla nya flyglinjer och därför bör lagändringarna och den nya förordningen träda i kraft den 1 april 2027.

9 Författningskommentar

1 kap.

2 § Det krav på anknytning till kommunens eller regionens område eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) gäller inte vid tillämpning av följande bestämmelser i denna lag:

- 2 kap. 3 § om medfinansiering av vissa projekt,
- 2 kap. 4 § om bistånd till utländska studerande,
- 2 kap. 10 § om kompensation till enskilda inom socialtjänsten,
- 3 kap. 2 § om sjuktransporter,
- 3 kap. 3 § om kollektivtrafik,
- 3 kap. 7 § om samhällsorientering,

- 4 kap. 1 § om turism, och
- 5 kap. om tjänsteexport och internationellt bistånd.

Det krävs särskilda skäl för undantag från kravet på anknytning vid tillämpning av

– 2 kap. 1 § om bidrag till byggande av väg och järnväg som staten ansvarar för, till byggande av järnväg som en region ansvarar för och till anläggande av statlig farled, och

- 2 kap. 11 § om finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt.

I paragrafen föreskrivs att det krav på anknytning till kommunens eller regionens område eller dess medlemmar som anges i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) inte gäller vid tillämpningen av vissa bestämmelser i lagen. Övervägandena finns i avsnitt 5.

I paragrafens *andra stycke* införs en komplettering som innebär undantag från kravet på anknytning i 2 kap. 1 § kommunallagen vid kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt. Det nya undantaget gäller om det finns särskilda skäl. Med särskilda skäl avses samma skäl som redovisas i fråga om bidrag till väg, järnväg och farleder (se prop. 2008/09:21, s. 38 och 93 och prop. 2012/13:153 s. 19). De kompletterande åtgärder eller de nya flyglinjer som medfinansieringen eller finansieringen avser, ska alltså ha regional nytta för ett större område än varje enskild kommun och den nya trafiklösningen måste medföra markant förbättrade kommunikationsmöjligheter i området. Som exempel nämns i förarbetena att trafiklösningen kan bidra till kraftigt förbättrade transportmöjligheter som underlättar arbetspendling, skapa större arbetsmarknadsregioner, men också främja företagsetableringar och utveckling av befintliga företag. Det anges också att bidrag från en kommun eller ett landsting (numera region) inte får ges till projekt i en helt annan del av landet. Se kommentaren till 2 kap. 11 § i fråga om uttrycket allmän trafikplikt.

2 kap.

Finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

11 § Kommuner och regioner får ingå avtal med

1. staten om att medfinansiera statliga flyglinjer, under förutsättning att flyglinjerna omfattas av allmän trafikplikt som har beslutats i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen, och

2. lufttrafikföretag om att finansiera och utföra lufttrafik på flyglinjer, under förutsättning att flyglinjerna omfattas av allmän trafikplikt som har beslutats i enlighet med förordning (EG) nr 1008/2008 och att bestämmelserna i den förordningen följs.

I paragrafen, som är ny, regleras möjligheten för kommuner och regioner att medfinansiera eller finansiera flyglinjer som omfattas av allmän trafikplikt. Övervägandena finns i avsnitt 4.

Regleringen medför endast möjligheter för kommuner och regioner, inga skyldigheter. Kompletterande föreskrifter finns i förordning.

Första punkten innebär en möjlighet för kommuner och regioner att vara med och finansiera exempelvis fler flygstolar eller fler avgångar på en statlig flyglinje som omfattas av allmän trafikplikt. En förutsättning för

medfinansiering är att de åtgärder som kommuner och regioner föreslår är förenliga med regleringen av allmän trafikplikt som finns i artikel 16 och 17 i förordning (EG) nr 1008/2008. Allmän trafikplikt beslutas av Trafikverket som även har uppgiften att upphandla statligt finansierade flyglinjer.

Andra punkten innebär att kommuner och regioner får finansiera och träffa avtal med lufttrafikföretag om nya flyglinjer. En förutsättning är att Trafikverket har beslutat om allmän trafikplikt i enlighet med förordning (EG) nr 1008/2008. Efter att beslut om allmän trafikplikt har fattats går ansvaret för den fortsatta processen över till kommunen eller regionen. Bestämmelsen innebär därför en utvidgning av kompetensen i förhållande till 2 kap. 2 § kommunallagen där det anges att kommuner och regioner inte får ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller någon annan ska ha hand om. Den innebär även en utvidgning av kompetensen i förhållande till 2 kap. 8 § andra stycket kommunallagen, enligt vilken individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det. Bestämmelserna i förordning (EG) nr 1008/2008 måste följas av kommuner och regioner vid upphandlingen. Det innebär att bl.a. kraven på offentligt anbudsförfarande i artikel 17 gäller. Även EU:s statsstödsregelverk kan vara tillämpligt. Att villkoren i EU:s lufttrafikförordning efterlevs innebär inte att den ersättning som utbetalas till ett flygbolag är förenlig med statsstödsreglerna som alltid gäller.

Lag om medfinansiering och upphandling av regelbunden lufttrafik m.m.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde m.m.

1 § Denna lag reglerar kommuner och regioners möjlighet att medfinansiera en statlig flyglinje och att finansiera och ingå avtal om egna regionala, interregionala eller internationella flyglinjer (icke-statlig flyglinje).

2 § I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen (EU:s lufttrafikförordning) finns bestämmelser om medlemsstatens möjligheter att vidta åtgärder för att säkerställa tillgänglighet med hjälp av regelbunden lufttrafik på ett sätt som är förenligt med unionsrätten.

3 § Trafikverket är behörig myndighet enligt 3 § förordning (1994:1808) om behöriga myndigheter på den civila luftfartens område att utföra de uppgifter som åligger Sverige enligt artiklarna 16 och 17 i EU:s lufttrafikförordning.

Trafikverket beslutar om allmän trafikplikt på en flyglinje både vad gäller statliga och icke-statliga flyglinjer. Trafikverket ska enligt 12a § förordning (2010:185) med instruktion för Trafikverket ingå och ansvara för statens avtal om flygtrafik (statlig flyglinje).

För de icke-statliga flyglinjerna ska kommun och region ha behörighet, enligt bestämmelserna i denna lag, att ingå och ansvara för avtal om flygtrafik och utföra uppgifter enligt artikel 16.9, 16.12 och 17 i EU:s lufttrafikförordning.

Definitioner

4 § I denna lag avses med allmän trafikplikt, flygplats, EG-lufttrafikföretag, lufttrafikföretag, offentligt anbudsförfarande och regelbunden lufttrafik detsamma som i EU:s lufttrafikförordning.

5 § I denna lag avses med lokal myndighet en kommun eller en region som har behörighet enligt 2 kap. 1 § i denna lag.

2 kap. Ansvar inom ett län

1 § Regionen och kommunerna inom ett län har gemensam behörighet. Regionen och kommunerna får dock komma överens om att antingen regionen eller kommunerna ska ha behörighet.

2 § Om regionen och kommunerna i samma län har kommit överens om att regionen ensam ska ha behörighet, får kommunerna lämna ekonomiskt bidrag till varandra, om det behövs för kostnadsutjämningen mellan kommunerna.

3 § Om en region ensam ska ha behörighet, får en kommun inom länet träffa avtal med regionen om ekonomiskt bidrag för regelbunden lufttrafik på statliga och icke-statliga flyglinjer.

3 kap. Statliga flyglinjer

1 § Trafikverket ska analysera nödvändigheten av allmän trafikplikt. Denna analys, inklusive bedömningar och förslag till åtgärder, ska redovisas i en utredning. Trafikverkets utredning ska omfatta behovet av statliga åtgärder som är nödvändiga utifrån ett nationellt tillgänglighetsperspektiv. Trafikverkets förslag ska vara förenligt med EU:s lufttrafikförordning.

Trafikverket ska under utredningen samråda med berörda kommuner, regioner, lufttrafikföretag och flygplatser.

Innan Trafikverket fattar beslut om allmän trafikplikt ska berörda kommuner, regioner, lufttrafikföretag och flygplatser ges tillfälle att yttra sig över Trafikverkets utredning. Synpunkter ska ha inkommit inom den remisstid som Trafikverket anger, vilken ska vara minst en månad.

2 § Lokal myndighet som vill föreslå ändring av den allmänna trafikplikten ska ge in förslaget till Trafikverket senast vid remisstidens utgång. Av förslaget ska framgå vilken statlig linje som avses, föreslagen ändring (vilket krav i den allmänna trafikplikten som ska ändras och på vilket sätt) samt underlag som visar att ändringen är nödvändig.

3 § Trafikverket ska pröva att den föreslagna ändringen inte påverkar statens flyglinjer negativt och om den är förenlig med EU:s lufttrafikförordning.

4 § Trafikverket ska underrätta den lokala myndigheten om ifall den allmänna trafikplikten för flyglinjen kan ändras i enlighet med förslaget.

Om den allmänna trafikplikten kan ändras ska bindande överenskommelse om ekonomiskt bidrag tecknas mellan Trafikverket och den lokala myndigheten inom en månad från Trafikverkets besked om att den föreslagna ändringen är möjlig samt kostnad för ändringen.

Om bindande överenskommelse inte ingåtts inom den föreskrivna tiden kan Trafikverket fatta beslut om allmän trafikplikt utan hänsyn till den lokala myndighetens föreslagna ändringar.

5 § Trafikverket ska i beslutet om allmän trafikplikt ange att det är en statlig flyglinje.

4 kap. Icke-statliga flyglinjer

1 § Lokal myndighet har möjlighet att utifrån ett regionalt behov föreslå allmän trafikplikt på regionala, interregionala eller internationella flyglinjer. Förslag om allmän trafikplikt ska ges in till Trafikverket tillsam-

mans med underlag som visar att trafiken är nödvändig, att förutsättningar för allmän trafikplikt enligt EU:s lufttrafikförordning är uppfyllda samt att finansiering för upphandling av regelbunden lufttrafik finns. Bilaga 1

2 § Trafikverket ska pröva om den föreslagna allmänna trafikplikten är lämplig och förenlig med EU:s lufttrafikförordning.

3 § Trafikverket ska i beslutet om allmän trafikplikt ange att det är en icke-statlig flyglinje, giltighetstiden för den allmänna trafikplikten, samt namnet på den lokala myndigheten.

4 § § Om förutsättningarna i artikel 16.9 i EU:s lufttrafikförordning är uppfyllda får den lokala myndigheten efter offentligt anbudsförfarande, enligt artikel 17 i EU:s lufttrafikförordning, ingå avtal med ett EG-lufttrafikföretag om att utföra regelbunden lufttrafik med ensamrätt på flyglinjen.

5 § I samband med att den lokala myndigheten informerar kommissionen enligt artikel 17.9 i EU:s lufttrafikförordning ska Trafikverket erhålla samma information.

6 § Om den regelbundna lufttrafiken upphör ska den lokala myndigheten snarast informera Trafikverket om den har för avsikt att fortsatt ingå avtal om regelbunden lufttrafik på flyglinjen. Om inte ska Trafikverket fatta beslut om att den allmänna trafikplikten på flyglinjen ska upphöra att gälla om detta inte är uppenbart obehövligt.

5 kap. Överklagande

1 § Trafikverkets beslut enligt 4 kap. 2 § får överklagas till regeringen.

Övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den [dag, månad, år].

Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över Trafikverkets rapport Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt

Remissyttranden har lämnats av:

- Luftfartsverket, Naturvårdsverket, Regelrådet, Statens energimyndighet, Tillväxtanalys, Trafikanalys, Transportstyrelsen och Upphandlingsmyndigheten,
- Borlänge, Hagfors, Halmstads, Härjedalens, Jönköpings, Karlstads, Kiruna, Kramfors, Kristianstads, Luleå, Lycksele, Malung-Sälens, Nyköpings, Ronneby, Skellefteå, Sollefteå, Stockholms, Storumans, Sundsvalls, Trollhättans, Umeå, Vilhelmina, Växjö, Ängelholms, Örnsköldsviks och Östersunds kommuner,
- Region Dalarna, Region Halland, Region Jämtland Härjedalen, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg, Region Norrbotten, Region Skåne, Region Stockholm, Region Sörmland, Region Värmland, Region Västerbotten, Region Västernorrland och Region Östergötland,
- Norrbottens Handelskammare, Svenska flygbranschen, Svenska regionala flygplatser, Svenskt Näringsliv och Sveriges Kommuner och Regioner, och
- AOPA, Företagarna, Kalmar Öland Airport AB och Swedavia.

Därutöver har yttranden inkommit från Konkurrensverket och Region Gotland.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter:

- Arvidsjaur, Eskilstuna, Gotlands, Gällivare, Göteborgs, Kalmar, Linköpings, Malmö, Mora, Norrköpings, Pajala, Timrå, Torsby, Västerås och Örebro kommuner,
- Region Blekinge, Region Gävleborg, Region Uppsala, Region Västmanland, Region Örebro och Västra Götalandsregionen,
- Grön Flygplats, Kungliga Svenska Aeroklubben KSAK, Näringslivets transportråd, Svenska Handelskammarförbundet, Svenskt Flyg, Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden), och
- Amapola Flyg AB, Aviation Capacity Resources AB, BRA Sverige AB, Grafair Flight Management AB, Jonair Affärsflyg AB, Norwegian Air Sweden AB, Scandinavian Airlines Systems AB och Västflyg AB.

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Enheten för transportinfrastruktur och planering
Niklas Lundin
08-405 36 20

Remiss av promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Remissinstanser

1. Borlänge kommun
2. Falu kommun
3. Hagfors kommun
4. Halmstads kommun
5. Härjedalens kommun
6. Jönköpings kommun
7. Karlskrona kommun
8. Karlstads kommun
9. Kiruna kommun
10. Konkurrensverket
11. Kramfors kommun
12. Kristianstads kommun
13. Luleå kommun
14. Lycksele kommun
15. Malung-Sälens kommun
16. Mora kommun
17. Nyköpings kommun
18. Regelrådet
19. Region Dalarna
20. Region Gotland
21. Region Halland
22. Region Jämtland Härjedalen
23. Region Jönköpings län
24. Region Norrbotten

25. Region Skåne
26. Region Stockholm
27. Region Värmland
28. Region Västerbotten
29. Region Västernorrland
30. Skellefteå kommun
31. Sollefteå kommun
32. Stockholms kommun
33. Storumans kommun
34. Sundsvalls kommun
35. Sveriges Kommuner och Regioner
36. Svenska Flygbranschen
37. Svenska Regionala Flygplatser
38. Svenskt Näringsliv
39. Swedavia
40. Torsby kommun
41. Trafikanalys
42. Trafikverket
43. Umeå kommun
44. Utredningen om statens framtida roll som ägare och förvaltare av flygplatser samt Bromma flygplats funktion (LI 2025:03)
45. Vilhelmina kommun
46. Växjö kommun
47. Åre kommun
48. Ängelholms kommun
49. Upphandlingsmyndigheten
50. Örnsköldsviks kommun
51. Östersunds kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet **senast den 12 oktober 2026**. Svaren bör lämnas per e-post till li.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till li.transport.remissvar@regeringskansliet.se samt niklas.lundin@regeringskansliet.se. Ange diarienummer LI2026/01127 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven

enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Christer Pettersson
Departementsråd

2026-08-18

§ 93**Beslut om upphandlingsdokument för upphandling av
Serviceresor 2028**

Diarienummer: RJL 2026/1727

Beslut

Presidiet föreslår Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

- godkänna upphandlingsdokument avseende upphandling
Serviceresor 2028.

Sammanfattning

Den 31 augusti 2028 löper nuvarande trafikavtal ut och kommer att
upphandlas på nytt under höst/vinter 2026/2027 och slutföras som senast i
mars 2027.

Upphandlingen sker enligt Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
(LOU). Upphandlingen avser utförande av resor inom Serviceresor, dvs.
färdtjänst, sjukresor, närtrafik och övrig anropsstyrd trafik för hela länet
(undantaget är det som upphandlades i Serviceresor 2026 Visingsö).

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-08-10

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Regionledningskontoret

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Beslut om godkännande av upphandlingsdokument avseende upphandling av Serviceresor 2028

Förslag till beslut

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

- godkänner upphandlingsdokument avseende upphandling Serviceresor 2028.

Sammanfattning

Den 31 augusti 2028 löper nuvarande trafikavtal ut och kommer att upphandlas på nytt under höst/vinter 2026/2027 och slutföras som senast i mars 2027.

Upphandlingen sker enligt Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

Information i ärendet

Upphandlingen avser utförande av resor inom Serviceresor, dvs. färdtjänst, sjukresor, närtrafik och övrig anropsstyrd trafik för hela länet (undantaget är det som upphandlades i Serviceresor 2026 Visingsö).

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-08-10

Beslutet skickas till

Jönköpings länstrafik

Ulrika Rosander
TrafikdirektörAnna-Karin Malm
Servicerechef

2026-08-18

§ 94**Sammanträdesplan 2027 Nämnd för trafik, infrastruktur
och miljö**

Diarienummer: RJL 2026/2485

Beslut

Presidiet föreslår Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

- fastställer sammanträdesplan 2027 Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö enligt nedan:
- 19 januari
- 23-24 februari
- 6 april
- 25 maj
- 22 juni
- 31 augusti
- 19 oktober
- 7 december.

Sammanfattning

Sammanträdesplan för 2027 har tagits fram för Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö. Nämndens presidium sammanträder 5 januari, 3 februari, 23 mars, 11 maj, 8 juni, 17 augusti, 6 oktober och 23 november. Sammanträden kan vid behov genomföras digitalt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2026-08-05

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Sammanträdesplan 2027 Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Förslag till beslut

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

- fastställer sammanträdesplan 2027 Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö enligt nedan:
- 19 januari
- 23-24 februari
- 6 april
- 25 maj
- 22 juni
- 31 augusti
- 19 oktober
- 7 december

Sammanfattning

Sammanträdesplan för 2027 har tagits fram för Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö. Nämndens presidium sammanträder 5 januari, 3 februari, 23 mars, 11 maj, 8 juni, 17 augusti, 6 oktober och 23 november. Sammanträden kan vid behov genomföras digitalt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2026-08-05

Beslutet skickas till

Regionledningskontoret kansli

Siw Kullberg
Kanslidirektör

Nathalie Bijelic Eriksson
Sektionschef

2026-08-18

§ 95**Initiativärende (L): Finansiering för upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp**

Diarienummer: RJL 2026/2518

Beslut

Presidiet föreslår Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö att

- initiativärendet anses vara besvarat.

Sammanfattning

Marie Fransson (L) har 2026-06-16 inkommit med ett initiativärende. Med anledning av att projekt med ny järnvägssträckning Byarum-Tenhult utgår i den nationella transportinfrastrukturplanen 2026–2037 yrkar liberalerna att nämnden för trafik, infrastruktur och miljö beslutar:

- att uppdra till förvaltningen att återkomma med underlag som belyser förutsättningarna att helt eller delvis ta tidigare reserverade resurser för medfinansiering av ny järnväg Byarum-Tenhult i anspråk för medfinansiering i upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp.

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö beslutade 2026-06-16 att ärendet bereds och hanteras på kommande nämndsammanträde.

Förslag till beslut

Tommie Ekered (M) yrkar att initiativärenden ska anses vara besvarat.

Beslutsgång

På ordförandes fråga beslutar presidiet att föreslå nämnden att initiativärendet anses vara besvarat.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Överenskommelse om sam- och medfinansiering Elektrifiering av Yet med nybyggnation Byarum-Tenhult
- Beslut Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö 2026-06-169 § 103
- Initiativärende (L) Finansiering för upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp.

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Initiativärende (L): Finansiering för upprustning av stråket Värnamo- Jönköping via Byarum och Månsarp

Förslag till beslut

Ärendet lämnas för politisk behandling utan förslag till beslut.

Sammanfattning

Denna tjänsteskrivelse syftar till att belysa givna förhållanden att ta fram ett underlag som belyser förutsättningarna för att helt eller delvis ta tidigare reserverade resurser för medfinansiering av ny järnväg Byarum-Tenhult i anspråk för medfinansiering i upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum - Månsarp.

Tidigare beslut av Region Jönköpings län innebar en sam- och medfinansiering av objektet *Värnamo-Jönköping/Nässjö, elektrifiering och höjd hastighet*.

Regeringens fastställelsebeslut av Nationell plan 2026-2037 innebär att objektet görs om och det nu är osäkert vad som gäller avseende regionens finansiering av det statliga objektet. Elektrifiering av sträckorna Värnamo-Vaggeryd och Vaggeryd-Nässjö finns kvar efter förändringar av objektet i ny nationell plan. Däremot stryks nybyggnation på sträckan Byarum-Tenhult och den nationella finansieringen kopplad till detta, istället ska befintlig banan genom Tabergsdalen elektrifieras och delvis rustas upp, för detta avsätts 450 miljoner kronor i den nationella transportplanen

Objektet med- och samfinansieras med 500 mnkr av Regionen Jönköpings län genom överenskommelse med Trafikverket. Samfinansieringen genom regional plan uppgår till 300 mnkr, varav 103 mnkr redan är upparbetat. Resterande 200 mnkr medfinansieras av Region Jönköpings län till hälften, för 100 mnkr har regionen en ansvarsförbindelse i budget, och för den andra hälften, 100 mnkr, svarar berörda kommuner för genom avtal med Region Jönköpings län.

Ärendebeskrivning

Medfinansiering och samfinansiering

Betydelsen av, och skillnaden mellan, medfinansiering och samfinansiering är viktig då detta är pengar som hanteras och beslutas om i olika processer.

Med medfinansiering avses att till exempel en kommun eller ett företag, helt eller delvis, finansierar statlig infrastruktur. Medfinansiering, genom bidrag från en annan part till den statliga infrastrukturen, kan resultera i effektiva lösningar i transportsystemet. Medfinansieringen innebär även ett gemensamt ansvarstagande för finansiering och genomförande av infrastrukturobjekt.

Medfinansiering innebär att regionen avsätter egna medel i budget för genomförandet av transportinfrastrukturprojekt och är ett beslut som tas i regionfullmäktige.

Med samfinansiering avses att medel i regional transportplan prioriteras för genomförande av statliga infrastrukturobjekt.

Den regionala planen för transportinfrastruktur är en del av den statliga transportinfrastrukturplaneringen. Planen redogör för fördelningen av statliga medel till infrastruktursatsningar på regional nivå. Medlen kan även medfinansiera kollektivtrafik, kommunala investeringar och i vissa fall investeringar i nationell infrastruktur, så kallad samfinansiering. Pengarna i den regionala planen är pengar som regeringen genom direktiv ger i uppdrag till regionerna att prioritera för olika infrastrukturobjekt.

Regionfullmäktige antar den regionala planen som dessförinnan behandlas den i nämnd för trafik, infrastruktur och miljö samt regionstyrelsen.

Historik avseende objektet Värnamo-Jönköping/Nässjö, elektrifiering och höjd hastighet

En idéstudie för Jönköpingsbana och Y:et genomfördes hösten 2012. Därefter gjordes fördjupande utredningar, åtgärdsvalsstudie (ÅVS), för Jönköpingsbanan och järnvägen Jönköping-Värnamo. ÅVS:en för järnvägen Jönköping-Värnamo fokuserade på att skapa en modern elektrifierad järnväg för både persontrafik och godstrafik. Syftet var upprustning av järnvägen Jönköping-Värnamo med fokus på kortare restider och ökad kapacitet samt elektrifiering av Värnamo – Jönköping/Nässjö (så kallade Y:et).

Exempelvis angavs ett mål om en restid på 50 min mellan Jönköping och Värnamo, detta för att möjliggöra att dessa områden skulle kunna bli en gemensam arbetsmarknad istället för två separerade som idag.

Åtgärdsvalsstudien jämförde olika alternativ för att skapa en elektrifierad järnväg med höjd standard

- Upprustning av befintliga banan genom Tabersdalen
- Ny sträckning Månsarp-Torsvik-Tenhult
- Ny sträckning Byarum – Tenhult

Efter genomförd studie valde Trafikverket att gå vidare med alternativet Ny sträckning Byarum-Tenhult.

Att rusta upp befintliga banan ansågs vara mycket komplicerat och kostnaden skulle bli ungefär den samma samtidigt som vissa utmaningar skulle bestå, exempelvis lutningar som kan vara begränsande för den tunga godstrafiken (dessa

slutsatser har på senare tid ifrågasatts från olika håll, exempelvis i yttrande från *Tenhultsföretagarna* och *Rädda järnvägen i Tabergsdalen*).

När den Nationella infrastrukturplanen 2018-2029 beslutades så kom objektet ”*Värnamo–Jönköping/Nässjö, elektrifiering och höjd hastighet*” med. Objektet omfattade elektrifiering av bandelarna Värnamo–Vaggeryd, Vaggeryd–Nässjö, Vaggeryd–Byarum, Byarum–Torsvik samt ny bansträckning mellan Byarum och Tenhult. Därefter har Trafikverket arbetat utifrån detta alternativ och JLT har planerat framtida regionalstågstrafik utifrån detta.

Regionen med- och samfinansierar objektet genom *Överenskommelse med Trafikverket om sam- och medfinansiering av elektrifiering av Y:et med nybyggnation Byarum-Tenhult* från 2017 om total 500 mnkr.

Objektet samfinansieras av Region Jönköpings län genom överenskommelse med Trafikverket där regionen åtar sig att prioritera medel från den regionala planen för transportinfrastruktur för objektet om det återfinns i nationell plan. Samfinansieringen uppgår till 300 mnkr, varav 103 mnkr redan är upparbetat

Resterande 200 mnkr medfinansieras av Region Jönköpings län enligt samma överenskommelse. För hälften, det vill säga 100 mnkr har regionen en ansvarsförbindelse i budget, som inte betalas innan slutligt avtal och genomförande av objektet. För den andra hälften, 100 mnkr, svarar berörda kommuner genom avtal med Region Jönköpings län. Respektive aktörs tänkta insatser är kopplade till nyttorna genererade av det ursprungliga objektet, Jönköpings kommun (49,7 mnkr), Vaggeryds kommun (23 mnkr) och Värnamo kommun (27,3 mnkr). Kommunernas åtagande skulle betalas ut i samband med byggnation av nysträckningen Byarum-Tenhult.

Regeringens fastställelsebeslut av Nationell plan 2026-2037 innebär att objektet görs om. Elektrifiering av sträckorna Värnamo-Vaggeryd och Vaggeryd-Nässjö finns kvar. Däremot stryks nybyggnation på sträckan Byarum-Tenhult och den nationella finansieringen kopplad till detta, istället ska befintlig banan genom Tabergsdalen elektrifieras och delvis rustas upp, för detta avsätts 450 miljoner kronor.

Att elektrifiera och rusta upp den befintliga banan genom Tabergsdalen innebär både en potential och utmaningar. I de olika samhällena i dalen bor det relativt många invånare vilket innebär en potential för nya tågresenärer. Samtidigt finns det utmaningar att rusta upp befintlig sträcka. Exempelvis finns det många fastigheter längs sträckan, hur dessa påverkas av en elektrifiering med de säkerhetsavstånd som krävs är en osäkerhet som behöver utredas. Likaså går banan längs en å och det är branta bergsluttningar längs banan, vilka ingrepp i naturen som en upprustad järnväg kräver måste också studeras noggrant.

Innan alla dessa frågetecken är uträtade och vi vet hur långt 450 miljoner kronor räcker är det svårt att kunna säga på vilket sätt och i vilket tidsperspektiv regionaltågstrafiken kan utvecklas på sträckan.

Utmaningar och oklarheter kopplade till förutsättningar för att ta i anspråk tidigare reserverade resurser för finansiering.

Syftet med objektet kvarstår efter nämnda förändring men vilka nyttor som kan realiseras i nuvarande sträckning är inte tydligt ännu. Detta innebär att frågor om det är värt att sam- medfinansiera väcks samtidigt som den totala mängden medel styr vilka "åtgärds paket" som eventuellt kan formas.

Eftersom Trafikverket inte har arbetat aktivt med att utreda detta alternativ är det i dagsläget omöjligt att säga vilka åtgärder som är möjliga att genomföra och hur långt 450 miljoner kronor räcker.

Överenskommelse med Trafikverket om sam- och medfinansiering av elektrifiering av Y:et med nybyggnation Byarum-Tenhult från 2017 behöver ses över avseende giltighet då objektet genomgått förändringar. Om eller i vilken utsträckning överenskommelsen om med- och samfinansiering fortfarande gäller för regionen är alltså osäkert.

Medel finns avsatta för objektet i gällande regional transportplan 2022-2033 med 300 mnkr. Den nya nationella planen inkluderar inte längre medel från samfinansiering för objektet varför det i förslag till ny regional transportplan 2026-2037 inte längre finns medel avsatta för objektet för samfinansiering. Däremot finns medel avsatta i pottar som kan användas för objektet/järnvägen Värnamo-Jönköping. Detta inkluderar inom åtgärdsområde järnväg både pott för kapacitetsåtgärder; Värnamo-Jönköping/Nässjö och pott för plattformsåtgärder.

Pengarna för medfinansiering finns idag inte reserverade i budget utan omnämns som en framtida ansvarsförbindelse. Beslut krävs i Regionfullmäktige för medfinansiering av järnväg Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Initiativärende (L) Finansiering för upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp.
- Överenskommelse om sam- och medfinansiering Elektrifiering av Yet med nybyggnation Byarum-Tenhult

Beslutet skickas till

M Fransson
Regional utveckling

Karin Hermansson
Regional utvecklingsdirektör

Carlos Pettersson
Sektionschef Energi och
samhålsbyggande

§ 121**Initiativärende (L): Finansiering för upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp**

Diarienummer: RJL 2026/2518

Beslut

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

- beslutar att ärendet ska beredas och hanteras på ett kommande nämndsammanträde.

Sammanfattning

Marie Fransson (L) har vid dagens sammanträde inkommit med ett initiativärende. Med anledning av att projekt med ny järnvägssträckning Byarum-Tenhult utgår i den nationella transportinfrastrukturplanen 2026-2037 yrkar liberalerna att nämnden för trafik, infrastruktur och miljö beslutar:

- att uppdra till förvaltningen att återkomma med underlag som belyser förutsättningarna att helt eller delvis ta tidigare reserverade resurser för medfinansiering av ny järnväg Byarum-Tenhult i anspråk för medfinansiering i upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp.

Förslag till beslut

Ordförande Tommie Ekered (M) yrkar att ärendet ska beredas och hanteras på ett kommande nämndsammanträde.

Beslutsgång

På ordförandes fråga beslutar nämnden enligt ordförandes förslag.

Beslutsunderlag

- Initiativärende (L): Finansiering för upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp

Beslutet skickas till

Regional utveckling

Initiativärende från Liberalerna på TIM 16 juni

Med anledning av att projekt med ny järnvägssträckning Byarum-Tenhult utgår i den nationella transportinfrastrukturplanen 2026-37 yrkar Liberalerna på att nämnden för Trafik, Infrastruktur och Miljö beslutar:

- att uppdra till förvaltningen att återkomma med underlag som belyser förutsättningarna att helt eller delvis ta tidigare reserverade resurser för medfinansiering av ny järnväg Byarum-Tenhult i anspråk för medfinansiering i upprustning av stråket Värnamo-Jönköping via Byarum och Månsarp.

För Liberalerna/ Marie Fransson (L)